

Vroča bitka pri Dorni Vatri. Boji med Srbi in Bolgari.

AVSTRIJCEM IN NEMCEM SE JE POSREČILO PREGNATI RUMUNE IN RUSE IZ VZHODNEGA DELA KARPATOV. — VJELI SO 1,600 VOJAKOV TER ZAPLENILI PRECEJ VOJNEGA MATERIJALA. — NASPROTNIKI PRIPOZNAVAJO, DA SO AVSTRIJCI V OFENZIVI. — SRBI SO SE MORALI NA MACEDONSKI FRONTI UMAKNITI. — OBSTRELJEVANJE MOSTU PRI BUKU.

Petrograd, Rusija, 16. oktobra. — Vrhovno poveljstvo ruske armade je izdalo danes poročilo, iz katerega je razvidno, da so stopili Nemci in Avstrijci južno od Dorne Vatre v ofenzivo.

Poročilo se glasi: — Južno od Dorne Vatre med Bukovino in rumunsko provinco Moldavo je začel sovražnik z močnim ofenzivnim prodorom in si je priboril dozdaj že več lepih uspehov.

Kljub silnemu prizadevanju pa ni mogel pri Kirlibabi in Kormoze ničesar opraviti. Mi smo vjeli 18 častnikov in 1,170 mož.

Bukarešt, Rumunsko, 16. oktobra. — Na zapadni fronti se vrše pri Tulghesu in v dolini Biaz vroči artilerijski spopadi. Ko smo odbili par napadov, smo vjeli 40 avstrijskih vojakov.

Sovražnik se je moral ob celi fronti nekoliko umakniti.

Pri Carnucas naši vojniki zelo vstrajno vzdržujejo sovražniški naval. Pri Bratoceji se ni zadnje dni ničesar posebnega pripetilo.

V dolini reke Alute smo zasedli Stano Gigloman, Bugli in Tului.

London, Anglija, 16. oktobra. — Sem je dospela iz Petrograda brezlična brzjavka, da so se zavezniški v Dobruži in pri Dobriču umaknili. V tem delu operirajo čete nemškega generala Mackensena.

Rumunski kralj Ferdinand, ki se je mudil te dni v Dobruži, je izjavil, da je položaj dovoljen in za Rumune zadovoljiv.

Berlin, Nemčija, 16. oktobra. — Uradno poročilo velikega nemškega generalnega štaba se glasi:

— Na karpatski fronti so čete avstrijskega prestolonaslednika Karla Franza Jožefa zavzele nekaj ozemlja pri gori Smotrec. Pri vasi Corman so vjele tri častnike in skoraj 1,400 mož.

Bavarski vojniki so se posebno odlikovali v bojih pri Kirlibabi.

Južno od Dorne Vatre smo pognali sovražnika preko doline Negra. Na Sedmograškem se boji neoprestano nadaljujejo.

Dunaj, Avstrija, 16. oktobra. — O dogodkih na rumunskem bojišču se poroča:

— Ob rumunsko-madžarski meji se ni ničesar posebnega pripetilo. Neoprestano se vrše manjši spopadi, ki pa nimajo posebnega upliva na splošni položaj.

Pri Budovi so zavzeli bavarski vojniki neko sovražniško postojanko.

London, Anglija, 16. oktobra. — Vojno ministrstvo je izdalo danes sledeče poročilo o bojih na balkanski fronti: — Ob reki Strumi so prodre naše patrulje do Burzuka ter pregnale par sovražnih oddelkov.

Na doiranski fronti se ni ničesar posebnega pripetilo.

Sofija, Bolgarsko, 16. oktobra. — Iz bolgarskega glavnega stana poročajo, da so odbili Bolgari vse sovražniške napade ob cesti, ki vodi v Bitolj. Ponoči je vprizoril sovražnik par napadov, ki so se pa istotako izjalovili.

Pri Cernamani se je vršila včeraj proti večeru vroča bitka, v kateri so se obe stranki posluževale ročnih granat.

Ob reki Strumi vlada mir.

Kot vse kaže, je začel sovražnik na macedonski fronti pešati in da ni več daleč čas, ko se bo začel v splošnem umikati.

Zavezniški niso poslali na bojišče toliko vojakov kot so prerokovali. Najhujše se godi Srbom, ki tvorijo celo levo krilo in se res zelo junaško bore. Toda kaj se hoče, naša premoč je presilna in postojanke, ki so v naših rokah, skoraj ni mogoče zavzeti.

Tudi ob reki Černi je položaj isti. Sovražnik vprizarja napade, ki ga stanejo ogromnih žrtev, doseže pa ponavadi le malo ali pa sploh ničesar. Vsi uspehi, ki so jih dozdaj dosegli Srbi, Francozi in Angleži, so le lokalnega pomena.

Berlin, Nemčija, 16. oktobra. — Vrhovno poveljstvo armade razglasi:

— V dolini reke Černe ter ob obeh bregovih reke Brod smo odbili vse srbske napade. Sovražnik je napade ponoči obnovil, toda bili so ravnotako brezuspešni kot podnevi.

London, Anglija, 16. oktobra. — Zavezniški so oficijelno pripoznali novo grško vladu, ki se je osnovala na otoku Kreti in kateri načeljuje bivši grški ministrski predsednik Venizelos.

Angleški in francoski konzul sta te dni obiskala novoimenovanega guvernerja otoka Kreta.

Balkanska situacija.

Angleški častnik pravi, da so na pravili zavezniški zadnji čas veliki napak. — Varnost Balkana.

London, Anglija, 16. oktobra. — Dr. E. J. Dillon, angleški častnik, je poslal "Daily Telegraphu" iz Floreence, Italija, brzojavko, v kateri pravi, da je rumunska situacija danes taka, da je vreba takoj vkreniti korake, s katerimi se bo vse napake popravilo, kajti zavezniški so, odkar je Rumunija stopila v vojno, napravili veliko napak.

"Jasno je", pravi dr. Dillon, da je balkanska fronta danes najvažnejša. Napake, katere so zavezniški naredili so velike, toda te napake se niso usodne, ako se skupne akcije predolgo ne zavlačuje.

"Zavezniški imajo na razpolago več vojakov in vojnega materijala. Treba je le mobilizirati in začeti vsem naenkrat."

Dr. Dillon dalje pravi, da general Sarraih pred Solunom dobro (?) dela, toda ne sme se pričakovati, da bi bil že kmalu v Nišu.

Ako bo padel Monastir, potem ne bo veliko dobljeno, kajti Bolgari so na Balkanu ravnotako zakopani in utrjeni kot so Nemci na zahodni fronti.

Angleški in italijanski parnik sta se bojevala v megli?

Berlin, Nemčija, 16. oktobra. — Poročilo iz Amsterdamu se glasi, da sta se južno od Sicilije en angleški in italijanski parnik obstrlevala.

(Ta bo najbrže ena "nemška", kajti angleški in italijanski kapitan sta menda vendar lahko vedela, da ne bo brodil okoli Sicilije kak avstrijski ali nemški parnik.)

ROJAKI, POZOR!

One, ki imajo kake fotografije ali razglednice Gorice oziroma goriske okolice, prosimo da jih nam dajo na razpolago. Po preteku par dni bomo slike čisto nepoškodovane vrnili.

Pripomniti moramo, da slike oziroma razglednice ne smejo biti barvane. Uredništvo "G. N."

Pozor pošiljatelji denarja!

Vlad negotovnega dostavljanja pošte, ki je namenjena iz Amerike v Avstrijo in Nemčijo ter narobe, sprejemamo denarne pošiljke do preklica le pod pogojem, DA SE VSELE VOJNE IZPLAČAJE MOGOČE ZAMUDO. DENAR NE BO V NOBENEM SLUČAJU IZGUBLJEN, ampak nastati smorejo le zamude. Mi jamčimo za vsako denarno pošiljko toliko časa, da se izplača na določeni način. Istotako nam jamčijo same živje ameriške banke, s katerimi smo sedaj v svari radi vojne in radi popolne sigurnosti pri pošiljanju denarja.

K	Š	K	Š
5....	0.85	120....	16.20
10....	1.50	130....	17.55
15....	2.20	140....	18.90
20....	2.85	150....	20.25
25....	3.55	160....	21.60
30....	4.20	170....	22.95
35....	4.90	180....	24.30
40....	5.55	190....	25.65
45....	6.25	200....	27.00
50....	6.90	250....	33.75
55....	7.60	300....	40.50
60....	8.25	350....	47.25
65....	8.95	400....	54.00
70....	9.60	450....	60.75
75....	10.30	500....	67.50
80....	10.95	600....	81.00
85....	11.65	700....	94.50
90....	12.30	800....	108.00
100....	13.50	900....	121.50
110....	14.85	1000....	135.00

Ker se zdaj čene denarja skoraj vsak dan menjajo, smo primorani računati po najnovejših cenah in bomo tudi nakazovali po njih. Včasih se bo zgodilo, da dobimo slovniki kaj več, včasih pa tudi kaj manj. Isti denar na razpolago ostane, vendar pa se lahko včasih v rokah, se pri nas čene denarja in veljavnost spreminja.

FRANK SAKS, 25 Cortland St., New York, N. Y.

Avstrijski parlament.

Avstrijski državni poslanci hočejo, da se sestane parlament, toda vlada temu nasprotuje.

Berlin, Nemčija, 16. oktobra. — Iz Avstrije prihajajo poročila, da zahtevajo skoro vsi državni poslanci, da se takoj sestane avstrijski parlament.

Poroča se tudi, da je ministrstvo zoper to: — vlada pravi, da zasedanje parlamenta zdaj ne bi imelo pomena.

Engelbert Pernerstorfer, podpredsednik avstrijskega parlamenta, se je zastopniku berlinskega "Tageblattu" izjavil, da je po nje govem mnenju početje vlade, ki ne pusti, da bi se sestel državni zbor, nepostavno in nekonstitucionalno.

Pernerstorfer pravi, da so vse avstrijske stranke, razven nemške radikalne in vseh skupin v gospodski zbornici, za to, da se parlament takoj sestane, kajti dozdaj ni bil parlament še skoro tri leta skupaj, namreč od marca 1914.

Kerović umrl.

V sarajevskem zaporu je umrl mladnik, ki se je udeležil atentata na avstrijskega prestolonaslednika.

Berlin, Nemčija, 16. oktobra. — Iz Sarajeva poročajo:

V tukajšnjem vojaškem zaporu je umrl Nedeljko Kerović, eden onih mladih ljudi, ki so vprizorili atentat na avstrijskega prestolonaslednika Frana Ferdinanda.

Po zatrdilu nekaterih je ta sedanja vojna posledica atentata, ki se je izvršil 28. junija 1914.

Tri zarotnike so usmrtili že meseca februarja 1915. Dvema, to je Jakobu Žiliću in Nedeljku Keroviću je bila izpremenjena dosmrtna ječe v dvajsetletno.

Prinčip, ki je umoril avstrijskega prestolonaslednika je bil zastran svoje mladosti obsojen v dvajsetletno ječo.

Kerović je umrl za jetiko. Pravi, da nimajo zaprti atentatorji še zdaj nobenega pojma o posledicah svojega delovanja. Ba je niti ne vedo, da je izbruhnila vojna in baje tega ne bodo toliko časa izvedeli, dokler ne bodo prišli iz ječe.

Angleži v skrbih zastran Rumunsko.

London, Anglija, 16. oktobra. — Vse tukajšnje časopise se bavi na dolgo in široko s situacijo, ki je zavladala zadnji čas na rumunski meji. Rumuni so se morali na nekaterih točkah umakniti za šest ali sedem milj v lastno deželo. — Zlaj se nahajajo na ogrskih tleh samo še v mestu Rucaru.

Kdaj bo konec?

Vse svet napeto pričakuje konca najstrašnejše vojne, kar jih pomni svetovna zgodovina.

Vsak človek premišljuje, kdaj bo konec tega strašnega klanja, kdaj se bo ljudstvo toliko izpametovalo, da bo samo izrazilo svoje misli in želje ter se ne bo več pustilo diktirati od svojih kraljev, cesarjev, diplomatov in državnikov. Ni dovolj, da bere človek samo dnevne novice, pač pa mora dobiti tudi nekaj pojma o notranjih zapletitostih v raznih državah, o raznih političnih spletkah, o vzrokih sedanjega klanja, ki so le površno omenjeni v časopisu. O vsem tem razpravlja na dalgo in široko naš "SLOVENSKO-AMERIŠKI KOLEDAR", ki se že prav pridno tiska in bo v najkrajšem času izšel. Ker letos ni mogoče dobiti iz starega kraja nobenega koledarja in nobene pratike, je u-meyno, da bodo posegli po njem vsi ameriški Slovenci.

Ker smo ga tiskali le omejeno število, ga naročite takoj. — Cena je isto kot lansk leto.

"SLOVENSKO PUBLIKIRING CO." 25 Cortland St., New York, N. Y.

Vzhodna fronta.

Avstro-Nemci so pričeli z nekako ofenzivo proti Rusom. — S tem hočejo škodovati Rumunom.

SILOVITI BOJI.

Nemci imajo namen odrezati rumunsko armado od ruske. — Ročni spopadi vzhodno od Kirlibabe.

London, Anglija, 16. oktobra. — Avstro-Nemci so pričeli v Karpatih s hudimi napadi, in siloviti boji se vrše prav od Jablonice pa do rumunske meje.

Istotako pa napadajo Rusi sovršne pozicije v Galiciji, namreč zakope pri Kovlu in one, ki brani prodiranje proti Lvovu.

Avstrijsko poročilo, ki je prišlo danes sem, pravi, da so se morali Rusi že nekoliko umakniti, in sicer nazaj čez Negra dolino. Avstrijci so ob tej priliki vjeli 318 ruskih vojakov in zaplenili dvojce strojnih pušk.

Rusko uradno poročilo se glasi, da je sovražnik južno od Dorne Vatre prišel z ofenzivo.

Dalje severno v Karpatih so pa imeli Avstrijci pod poveljstvom nadvojvode Karla Frana nekoliko uspehov pri Smotrecu.

Pri Kirlibabi so se vršili nadvse krvavi boji, prišlo je celo do ročnih in bajonetnih spopadov. Izgube so bile velikanske na obeh straneh.

Rusi se poslužujejo zdaj nove metode, kadar sovražnik napade. Ko prične z napadi nemška ali avstrijska infanterija, pridejo Rusi iz zakopov in se pričnejo mož-proti-mož boji. Taki boji so se danes vršili cel dan, nekateri so trajali po več ur.

Igube so velikanske na obeh straneh.

Rusko poročilo pravi, da so ruske čete vjele 1800 avstrijskih in nemških vojakov.

Rumunski municijski parnik je potopljen.

Berlin, Nemčija, 16. oktobra. — Iz Kristijanije se poroča, da je došla Prekmorska prečevalna agencija vest, da je bil potopljen rumunski municijski parnik "Bistrija", ki je vozil iz Bresta v Arhangelsk.

Gerard se bo sestel v ponedeljek s predsednikom.

Long Branch, N. J., 16. oktobra. — Naznanjeno je bilo, da se bo poslanik Gerard sestel s predsednikom Wilsonom v ponedeljek imela hosta daljšo konferenco.

DENAR SE LAHKO ODPOŠLJE V STARO DOMOVINO TUDI PO BREŽIČNEM BRZOJAVU.

Cena kronam je ista kot pri na valnih pošiljkah; le za naslov računa 65 centov za vsako besedo. Najbolje je, da se nam pošlje \$4 za vsak naslov; ako bo kaj preveč ali kaj premalo, bomo poslali na zap ali pa sporočili, da se nam pošilja.

Zdaj je mogoče poslati le okrog 100 itd. do \$10,000.

Brezlične pošiljke grede vsje v Nemčijo, od tam se pa pošljejo denarne nakaznice po pošti na naš nje mesto.

Natančno smo poizvedeli, da ta ke pošiljke dosepejo primeroma hitro za sedanje razmere. — Zgo di se pa kaj lahko, da pošiljatelj traja tudi dalj časa in to, ako se napravijo napake pri brežičnem brzojavu; denarje se ne more is qu bit, pač pa je mogoče kakak nitev, ako se urine kje kaka na paka.

Kdor želi poslati na ta način denar v staro domovino, mora na tano napisati naslov in do dati: pošilja naj se po brežičnem brzojavu.

Denar za brežične brzojavke pošiljate po pošttem Money Order ali pa gotov denar v priporočnem pismu, ne pa potoma pripravnih do kov.

FRANK SAKS, 25 Cortland St., New York, N. Y.

Francozi so včeraj prodrli do vasi Saily-Saillisela.

VSE ZAVZETE POSTOJANKE SO OBDRŽALI, KLJUB TEMU, DA SO NEMŠKE ČETE VPRIZARJALE HUDE PROTINAPADE. — FRANCOZI SO BILI ISTOTAKO USPEŠNI NA JUŽNEM DELU REKE SOMME. — HUDI BOJI V BLIŽINI THIEPVALA. — ANGLEŽI SO MORALI ODBITI PRI SCHWABEN REDUTI VROČE NEMŠKE NAPADE. — ANGLIJA BO ISKALA ŠE ENO POSOJILJO V Z. D.

London, Anglija, 16. oktobra. — Francozi so na severnem delu reke prodirali proti Bapaume in prišli do važne vasi Saily-Saillisel, ki se nahaja severovzhodno od Comblesa.

Francozi so imeli veliko truda, da so dosegli ta uspehi, kajti tam so nemške postojanke še zelo močne in Nemci so pričakovali, da bodo sovražniški vprizorili napade. Izgube so bile velike na obeh straneh.

Nemci so takoj nato, ko so se umaknili, vprizarjali hude protinapade, toda francoske čete so vse napade odbile, kot poroča danes francoski vojni urad v svojem poročilu. Francozi so utrjevali svoje nove pozicije, kljub temu, da je na nje neprenehoma deževal hud ogenj.

Na južnem delu Somme so imeli Francozi tudi nekaj uspehov; osvojili so majhen gozd med Gernermontom in Ablaincourtom ter zaplenili tri težke topove.

V gori omenjenih bojih so Francozi vjeli 110 nemških vojakov in štiri častnike.

Zrakoplovi so bili zelo aktivni. Kljub slabemu vremenu so zavezniški zrakoplovi bili z nemškimi več bojev, v katerih je sovražnik izgubil en stroj.

Berlin, Nemčija, 16. oktobra. — Angleške čete so včeraj napadale nemške pozicije severovzhodno od Guendencourta, trije milje od Bapaume, ter so zavzele nekaj ozemlja, toda pozneje so ga nemški vojaki nazaj vzeli, kot poroča danes nemški glavni stan v uradnem naznanilu.

Naznanilo se tudi dalje glasi, da so francoske čete vprizorile pri Saily-Sailliselu več hudih napadov, kateri so se jim pa temeljito ponesrečili. Na fronti nemškega prestolonaslednika, namreč pred Verdunom, se je parkrat oglasila sovražna artilerija.

Berlin, Nemčija, 16. oktobra. — Prekmorska poročevalna agentura je danes izdala sledeče naznanilo:

— Nemške vojaške oblasti so sestavile natančen seznam sovražnih zrakoplovnih izgub v mesecu septembru. Število uničenih oziroma vjetih zavezniških zrakoplovov je štiriinsedemdeset, od katerih je bilo enainvajset francoskih, triinpetdeset pa angleških.

Pariz, Francija, 16. oktobra. — Na prsi mrtvega N. Prince-a, mladega Amerikanca, ki je bil skoro od pričetka vojne v ameriško-francoskem zrakoplovnem oddelku in ki je bil pri zadnjem poletu tako ranjen, da je ranam pod legel, je bil danes pripet križ častne legije.

Danes so prišli v bolnico, kjer je mladi Amerikaneec umrl, vsi ameriški, kakor tudi nekateri francoski zrakoplovi, da bodo preskrbeli za pogreb.

Pariz, Francija, 16. oktobra. — Včeraj je seržant R. Lufberty, Amerikaneec, rojen v New Haven, Conn., spravil na tla pet nemških zrakoplovov, kot je bilo uradno omenjeno v poročilu francoskega vojnega urada.

Tako je Lufberty maščeval smrt N. Prince-a.

Amsterdam, Nizozemsko, 16. oktobra. — Nordeutsche Allgemeine Zeitung, poluradno vladno glasilo v Berlinu, je danes prinesla na prvi strani velik oglas, v katerem poziva ljudi, da darujejo svoje zlate predmete, da bo mogoče iz njih narediti novce. Podpisan je kanceler Bethmann-Hollweg, potem Rudolf Havenstein, predsednik Nemške državne banke in par drugih.

Znano je, da je pred kratkim odšel J. P. Morgan v Anglijo; že takrat se je domnevalo, da gre v London zato, da se bo pogajal z angleško vlado za novo posojilo, katerega hoče Anglija razpisati v Zdr. državah.

Včeraj se je od gotove strani namignilo, da bo novo posojilo znašalo \$250,000,000.

Ta znesek bo pripomogel, da bo svota, katero so Zdr. države posodile tekom te vojne evropskim državam, znašala \$1,500,000,000; od tega je Anglija dobila en biljon, drugo pa skoro vse Francija, medtem so pa Združene države tudi Kanadi posodile \$250,000,000.

VOJEVANJE S SUBMARINI.

Berlin, Nemčija, 16. oktobra. — Včeraj se je tukaj vršila velika seja, katero je sklical "neodvisni odbor za nemški mir".

Glasom "Tageblattu" se je zahtevalo na seji, da se prične z brezobzirnim vojevanjem s submarini, češ, da bo to pripomoglo do hitrejšega miru.

Med govorniki je bil tudi grof Reventlow, člankar pri "Tageszeitung", ki je rekel, da je Helfferich ravnotako nevaren kot je Bethman-Hollweg, ker se poteguje za tako vojevanje s submarini, kakršno je zdaj.

"GLAS NARODA"

(Slovenian Daily.)

Owned and published by the
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(a corporation.)

FRANK SAKSER, President.

LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko in	Za pol leta za mesto New York...	2.00
Canada	Za Evropo za vso leto	4.50
Za pol leta	Za Evropo za pol leta	2.55
Za celo leto za mesto New York...	Za Evropo za četrt leta	1.70

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvenredno nedelje in praznikov.

"GLAS NARODA"

("Voice of the People")

Issued every day except Sundays and Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisement on agreement.

Dopis brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo.
Denar naj se blagoroli pošilja po — Money Order.

Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejane bivalnice naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

Dopisom in pošiljankam naredite ta naslov:
"GLAS NARODA"

82 Cortlandt St.

Telefon 4687 Cortlandt.

New York City.

GLAS IZ NARODA.

Popolnoma nepotreben napad Zottijevga lista glede izida konvencije J. S. K. J. je našel primeren odgovor v protestu, katerega nam je poslalo društvo štev. 20 J. S. K. J. y Gilbert, Minn.

Protest ima sledečo besedilo:

PROTEST.

Članstvo društva št. 20 J. S. K. J. Jednote, Gilbert, Minn. je na svoji redni seji dne 8. oktobra 1916 odobrilo sledeči protest:

Te dni nam je prišel v roke nek neupoštevani list iz New Yorka. V njem vidimo direktno nesramen napad na našo slavno Jednoto, uradnike in delegate. Popolnoma smo prepričani, da je vse čisto gola laž. Mi člani smo se večinoma vdeležili kot poslušalci konvencij, ki se slišali na lastna ušesa ter se prepričali, da so delegati delali nepristransko za napredek članstva in Jednote.

1. — Naši delegati niso dremali, pač so šli z duhom časa in napredka da ne zadene našo slavno Jednoto sramota, katero je morala prestat naša bratska organizacija N. H. Zajednica radi nekdanjega predsednika, ki je narobe daroval Slovincem in Hrvatom \$750,000.00.

2. — Vsi tisti časopisi, ki pišejo proti združenju Slovincih in Hrvatov, delajo le raskol v narodu, to pa v sled svojih lastnih interesov in zavistnosti, posledice pa nosi narod sam.

3. — List piše: Ljudje božji, vidite, kaj so delali vaši zastopniki, katere ste sami izvolili. Resnica je, da so delegati naložili še 50 cent za glasilo, to pa ni bilo po njih lastni volji, kajti naše društvo je direktno zahtevalo lastno glasilo, kakor tudi vidimo iz zapisnika, da je bila večina članstva za glasilo.

Ker so pa delegati izprevideli, da bi lastno glasilo za članstvo sedaj pred pragom združenja bilo prevelik udarec sklenili so, da se vzame glasilo, katero je najcenejše. Kandidata sta bila Glas Naroda in Narodni Vestnik in nihče drugi. Prvi je dobil 47, drugi 24 glasov, skupaj 71 glasov. Eden je bil odsoten, ker je šel na pogreb svojega brata.

4. — Kakor smo slišali na lastna ušesa, da ravnobrat Brozich ni bil naklonjen Glasu Narodu, akoravno je bil izvoljen za glasilo. Mi poznamo Brozicha kot enega najboljšega Slovence na narodnem polju v Ameriki, ki ne deluje samo zato, ker je plačan, ampak deluje za procvit slovenskega naroda vobče. On se drži gesla: Ne samo, kar veleva mu stan, kar more, to mož je storiti dolžan.

5. — Grozdje je kislo, — nam pravi zvita lisica, ki je ogoljufala za \$750,000.00 naš in hrvatski narod.

6. — Slavni mož, ki napada našo slavno J. S. K. Jednoto, je urednik Novak. Predno vtika nos v naše in Jednotine razmere, naj plača svoje dolge po Minnesoti, potem šele se bomo menili nadalje o njegovi duševni siroti.

7. — Odločno protestiramo in se zgražamo nad takim lažnim napadom od strani nečlanov in časopisov, ki se skrivajo pod plaščem nepoštenjakov.

Mi dajemo popolno zaupnico našim delegatom 10. konvencije v Eveleth, Minn. Odobravamo njih sklepe ter se popolnoma radovoljno podvržemo sklepom konvencije.

Matt Zadnik, predsednik, Frank Kochevar, tajnik, Joe Germ, blagajnik, Matt Majerle, zastopnik.

Ta protest je odmev mnenja, ki vlada med članstvom J. S. K. J. ter nam kaže, da so ti nesramni in povsem neopravičeni napadi naslovljeni na čisto napačno adresu in da dosežejo ravno nasprotno, kar nameravajo.

List, ki je spravljen v svet omenjeni napad, je hotel s tem napraviti razdor med članstvom ter obenem spraviti samega sebe na stališče upoštevanega časopisa.

To bi se morda tudi zgodilo, če bi v resnici nastal razdor. Ker je pa ostalo članstvo zvesto svojemu vodstvu, kateremu zaupa, je s tem tudi doprinešen dokaz, kako malenkostno je besedičenje in kako ničevi so napor Zottijevga slovenskega glasila.

V newyorškem "Timesu" z dne 15. oktobra je priobčil znani publicist Lazarovič Hrebeljanovič članek z naslovom: "Čudni politični paradoksi velike vojne".

V članku se govori o interesnih nasprotstvih med Italijo in Grško, dočim se bore možje jugoslovanske krvi za Avstrijo proti Italiji.

Najbolj znamenito mesto v članku se glasi:

Ko so prodrli Rusi v Ogrsko nižino, je vsak človek mislil, da je zmaga v dosežni daljavi na strani zaveznikov. Veliki Bog politike je pa drugače odločil. Italija se je umešala v vojno. Omenili so jo zavezniki s svetlimi vizijami, da bo razširila svoje meje. Prva posledica tega koraka je bila popolnoma nepričakovana za zaveznike ter je strnoglavlila vse njihove načrte. Prijatelji so se čez noč izpremenili v sovražnike, prebivalstvo, na pragu revolucije, je postalo naenkrat lojalno, in Avstrija je imela novo armado mož, navdušenih v obrambi za lastno ognjišče.

S tem hoče povedati pisatelj, da so se simpatije avstrijskih Jugoslovancev v enem trenutku obrnile od zaveznikov in s tem tudi od Srbov, ko je stopila Italija v vojno ter s tem ogrozila slovenski in hrvaški narod.

Odtedaj je torej ona izprememba v naziranjih. Te izpremembe pa ni bilo opaziti samo v Evropi, pač pa tudi med Jugoslovani v Ameriki.

Radi bi vedeli, kaj poreče na to "Clevelandska Amerika".

Dopisi.

New York, N. Y., Oct. 15. — V greaternewyorški slovenski na selbini jako pogrešamo dobrih reporterjev, ali podomače poročevalcev. S takozvanimi opazovalci nam ni pomagano. Potrebujemo tisti kritiki, ki bi nam ne laskale ne temu ne onemu —

kazal vse vrline a i slabosti naše in napredovali bi vsakakor — bolje. In od naše javne prireditelje bi kazalo boljše uspehe in večala bi se tudi volja do dela na narodni njiivi... A ker je tako, si pomagamo sami, kakor vemo in znamo. In vegetuje — živimo!

O vrlim našem pevskem društvu "Slavec" se že dokaj časa ni poročalo mnogo in mislimo so že mnogi, da je "Slavec" odletel — daleč tje v južne kraje, ali pa da mu je zamrl glas, da ne poje več in neguje več lepe naše slovenske pesmi... a čemu bi jeremijadil? Glas naš je prepogosto ostal glas vpijočega v puščavi, — pesmi in ljubezni do nje se ne more vsiliti nikomur. In ker smo kot pevci preskromni, da, skromni v polni meri in v pevčevem sreju ni sledu zavisti, zlobi in kakršnikoli sovražnosti, ne zamerimo nikomur, a niti indiferentnosti, ki pač kaže nas Slovence v pravi luči, ne obojamo. Smo pač taki!

A "Slavec" živi! In pesem njegova se vije in odzvanja po ptujih tleh z ono le pesmi lastno intenzivno silo in dviga njej pristopna slovenska srca kvišku, — tja do zavesti, da Slovinci še živijo in z njim pesem njegova!

S koncertom letos ne stopimo pred javnost! Stroški s pripravljenjem koncerta so preogromni, — mlačnost slovenska tukajšnjega slovenskega življa — prebujna in stotak metati tje za drage dvorane, godbe, tiskovine itd. — je naravnost absurdno. In prezira se popolnoma tudi dejstvo, da pevec pri najmanj pol leta trajajočih pevskih vajah ne izgubi samo mnogo časa, žrtvuje tudi dokaj denarja, za kar pa ne žanje ni hvale ni priznanja. Sedeži, da, foltelji po parketovanih dvorinah so pa prazni...

In po koncertih vprašujejo drug drugega, kdo in koliko jih je bilo tam... Po tolikih izbornih izkušnjah smo seveda omejili delokrog svoj in presadili smo našo pesem iz razkošne dvorane v domače domove naše; da se prijatelji naši in naše pesme zadovoljijo tudi s tem, vemo.

In 18. novembra, ko priredi Slavec prvi letošnji zabavni večer v prostorih našega novega gazde G. Vinko Zevnika na 193 Knickerbocker Ave., se vidimo zopet in pozdravljati bomo po daljšem času vse prijatelje Slavecve. Vabimo vas že danes in vabili bomo ponovno v našem listu Glas Naroda vse one, ki se zanimajo za lepo našo slovensko pesem.

Na vsoprednjo je petje, tombo la z lepimi dobiti, kaljiva pošta, ples itd. Da ni zapisan naš Slavec v črni knjigi usode, dokazujeta pač jasno sledeča dva fakta, ki glasno pričata urbi et orbi, da mu je boginja sreče naklonjena.

Na zadnjem izletu v Bachoven parku je bilo. Izletniki, dasi ne premnogobrojni so se zabavali po svoje. Pili so dobro pivo, plesali,

marjšali v svežem zraku — kakor je pač kdo hotel. In ko je prišel trenutek, da se igra desetdolarski zlat, je bilo brati mnogo, mnogo enakih želj na prisotnih licih, a prekril je vsem račune nedolžen otrok.

Gospa Franja Cerarjeva, soproga enega najboljših Slavecvev članov, je na prošnjo našega predsednika in društva prepeljala lepega svojega sinka na oder in nežna njegova ročica je dvignila številko, ki ni bila prodana! Pa naj še kdo pravi, da Slavec nima sreče!

A pri zadnji pevski se ji se nam je pojavila sreča! Siromak je prišel v gostilno, da prodaja enega samega kosa lesa izrezljan cvetličnik. Vzel je vsak en — "chance" za en dime in kockalo se je. Kdor vrže največji broj točk, dobi ga.

In pisec teh vrst, ki s srečo in če ni posebno intimno znan, — je imel po trikratni "igri" največ točk, dobil cvetličnik in ga istočasno poklonil Slavecu.

Med dobitki na Slavecvi tomboli bo imel ta največjo prednost in izigrati ga bomo kot glavni dobitek. In tako nas — "sreča" spremlja po vseh naših potih!

Javiti mi je in društveno vest da se je podpisani v sled preoblike osebnosti na tajništvo zahvalil in Slavec je enoglasno izvolil G. I. Jurkosa tajnikom!

O pic-nicu, ki so ga priredila vsa newyorška društva v korist bednih in starih kraju, se je poročalo in vse premalo iztaknilo skupen nastop treh pevskih društev: Brooklynskega Zvona, Domovine in Slaveca. — V blaginji se je nabrala lepo svota denarja, a o tisočaku ipak se ne moremo govoriti. Sveta naša dolžnost je pa, da ne mirujemo! In odbor, ki je sestavljen iz zastopnikov vseh naših podpornih in zabavnih društev, počivati ne sme! Skupen koncert vseh zabavnih društev v novembru ali decembru bi prav gotovo toliko pripomogel, da bi v Greater New Yorku mogli govoriti o — tisočaku!

Odbor ad rem! S slovenskim pevskim pozdravom

Ivan Adamič.

Brooklyn, N. Y. — V odgovor na zahvalo cenj. dopisa, kateri je bil priobčen v listu Glas Naroda šte. 240 od 12. oktobra 1916 od družine Trušnovce, se istotako tudi mi člani "Jugoslovanskega Tamburaškega Zvora" in pev. dr. "Brooklynskega Zvona" zahvaljujemo vsem zavednim Slovincem, kateri so ob tej priliki pokazali, da ljubijo moža, kateri je bil zvest svojemu narodu, in pri-skočili na pomoč ob tej težki uri.

Istotako so tudi pokazali bratje Hrvatje in bratje Čehi, ki so se iz oddaljenih krajev vdeležili za to prekoristno stvar. Čast jim! Vsporedi je bil navdve krasen. Naši dični Tamburaši so udarjali na strune tamburice krasne narodne pesmi s pomočjo prijateljske "Dalmacije". Zatem je nastopil "Brooklynski Zvon" s krasnimi pesmami, z ženskimi četverpesmami: "Tam na vrtni gredi", moški četverpesev "Slaveček" in mešani zbor "Zvezda naša", od katerih je žanski četverpesev žel največjo pohvalo. Izrečena je bila mandolina, katero je darovala gospa Elizabeta Dragić; za to

dobro stvar, katere je prinesla precej lepo svoto okoli \$13, se ji iskreno zahvaljujemo. Srečo je imel g. Frank Kristof, 116 E. 11. St., New York; zdaj si bo lahko malo na ušesa zabrenkal, če mu bo dolgčas, kakor je že ponavadi vsem znanec. Vsega skupaj se je nabralo okoli \$60, katero svoto, kakor že poročano, se je izročilo pod potrdilom omenjeni družini, katere se je v tem listu navdve lepo zahvalila. Mi smo res zahvalno z veseljem sprejeli, ali še rajše bi videli, da bi se možu povrnilo ljubo zdravje, ker to je bogastvo sveta. Nismo hvale lačni ali časti željni, ampak imamo še moža, kateri delajo za procvit naroda, tako smo tudi pokazali, da ljubimo moža, kateri je pokazal, da mn je narod svet. Teptal je krivico in ljubil resnico. Dokaz je njegova sedemletna hčerka Anica, kako jo oče in mati vzgojeta, da ne pozabi jezik svojih dedov; ta mala Anica je prva, kadar so vaje Tamburašev, in tudi ponos Jugoslava. Tamburaškega Zvora. Posnemajte, Slovinci, to družino in spodbujajte vaše otroke za miš slovenski jezik. Toraj, dragi rojaki in rojakinje, vsem skupaj najlepša zahvala, kateri so pri-spevali za to dobro stvar. Z brat-skim pozdravom začasni tajnik te skupne veselice za Jugoslovanski Tamburaški Zbor in Brooklynski Zvon — Ludvik Muc.

Kajzer se je zopet oglašil.

No, treba je bilo zopet malo tonika; — saj kajzerjeve besede, ki jih je v soboto govoril na zahodni fronti, se lahko smatra tonikom.

Kadarkoli se zdi kajzerju potrebno, da jim pove par bodrih besed, se odprle na fronto in pove par svojih starih fraz in končno še "dobrega Gospoda" na pomoč pokliče.

Zadnjič je govoril:

"Ne daleč od vaših postojank divja grozna bitka in mi slišimo zdajpazda kak strel iz topa. Imel sem prednost sprejeti deputacije čet, ki so se borile proti veliki premoči in si priborile slavo ter tako naredile veliko delo za domovino. Zame je dolžnost in čast, da izrazim v imenu domovine najsrčnejšo zahvalo, da ste se vi skupno z vašimi avstro-ogorskimi tovariši tako hrabro držali. Kadar se boste zopet zagnali proti sovražniku, imajte dva gesla; prvo: On ne sme skozi! in drugo: On mora biti premagan!"

"Mi se borimo za pravično stvar. Vsa izmed vas ve, kakaj riskira življenje, toda veliko je sovražnikov, ki ne vedo, kakaj se bore. Številke naj vas ne vstrašijo in jaz sem prepričan, da se boste ravnokot hrabro držali v bodoče kot ste se dozdaj. Naj si sovražnik razbije glavo ob železni steni. Naj vam Bog pomaga pri tem velikem delu!"

Pred četami, katerim poveljuje general von Böhm-Ermoli, je kajzer rekel:

"Mi smo prepričani, da se borimo za dobro stvar in mi imamo zaupanje, da nam bo dobri Gospod duhov pomagal do zmage."

Na treba pristavljati, da se sedaj njegovi "bački" z veliko večjo ljutostjo in besnostjo zagnajo v svojega sovražnika.

Ko bo zopet treba malo tonika, bo pa zopet prišel kajzer in jim ga dal, kajti takega kajzerju ne zmanjka.

Italijanski socialisti hočejo, da Avstrija izgine.

Zastopnik United Press, John H. Hearley, poroča iz Rima, da je Bissolati, civilni vojni komisar in socialistični voditelj, vojak in vplivna oseba v italijanskem kabinetu, rekel:

"Avstrijo kot državo se mora uničiti in predno bo vojna končana, odpraviti se mora vsako možnost, da bi postala Nemčija kdaj nadvladarica sveta."

Ako bi se zdaj na zavezniški strani pričelo delati za mir, bi bil to veleizdajski čin, je rekel.

"Jaz sem docela prepričan, da izjava angleškega vojnega tajnika, Lloyd George-a, in govor ministrskega predsednika, Asquitha, v poslanski zbornici, popolnoma pojasnjujeta sklepe zaveznikov.

"Mir, katerega si želi cel svet, mora biti pravi, trajen, da ne bodo vse te žrtve zastoj, ne sme pa biti samo premirje. Civilizacija se mora zdaj zavarovati proti vsakim sličnim napadom, proti kakršnim se zdaj bori z vso svojo močjo. To se pravi, da moramo mi Evropo tako predruhati, da bo nemogoče, da bi se Nemčija zopet kaj sličnega podstopila."

"Vsedtega jaz mislim, da bi bila vsaka država, katere je zdaj v veliki zavezi, ki bi mislila na mir, kriva veleizdaje. Ako hočemo zdaj misliti na mir, potem bi bilo boljše, da ne bi šli nikdar v vojno."

OGLAS.

Mr. Milan Marjanovič nam je poslal sledeči oglaš in nas prosil, da ga štirikrat priobčimo:

Drugi Jugoslovanski Narodni Zbor v Pittsburghu,

neče biti održan dne 25. o. m. negodne 15. novembra i to na cable-grafsku želju posebne delegacije što ju šalju južnoameriški Jugosloveni i koja delegacija se nalazi već na putu za New York., ali ne može stići prije početka novembra.

Odziv za Zbor je vanredno velik sa svih strana, pak se pozivaju i sva slovenska društva i kolonije koje jugoslovanski osjećaju i žele sudjelovati u jugoslovanskom pokretu da što prije odaberu svoje delegate za Zbor.

Jugoslovenska kancelarija,

osnovana u Cleveland, O. (1402 E. 40. St.) po izaslanstvu Jugoslovenskoga odbora u Londonu, javlja da se sve prijave za drugi Jugoslovanski Zbor šalju na njenu adresu. Jednako kao na njenu adresu šalju i svi dobrovoljni doprinosi namijenjeni Jugoslovanskom Odboru u Londonu.

Tko želi slovenskih, hrvatsko-srpskih ili engleski pisanih agitacionih in informacionih spisa može ih dobiti od Kancelarije. — Spise, koje je izdao Odbor, može svatko dobiti besplatno.

Tko bi želio u Domovinu,

to jest, tko bi želio već sada poći u one jugoslovenske krajeve koji se oslobadjaju po srpskoj i po savezničkim vojskama, i tko bi želio da dobrovoljno sudjeluje u pomoć kod pomaganja administracije, kod kot pomaganja administracije, kod pomaganja u bolnicama, kod pomaganja u ishrani i odijevanju stanovništva oslobodjenih krajeva, neka se prijavi u Jugoslovanskoj Kancelariji (1402 E. 40. St., Cleveland, O.), pak će dobiti sve potrebne upute i pogodnosti za putovanje. Primjećuje se, da polazak u Kraj ne obvezuje nikoga na vojnu službu.

4x (16—19).

DAROV
ZA REVEŽE V STARI DOMO VINI.

John Kuhar, New York, \$1.00.
Dosedaj pri nas \$35.95.

Kje se nahajata rojaka FRANK in JOHN PRIMOCIČ? Doma sta iz Hotavelj, pošta Gorenja vas nad Škofjo Loko. Prosim, da se mi javita. — Thom. Herman, Palisade, Colo. (17-19-10)

Kje se nahajata rojaka FRANK in JOHN PRIMOCIČ? Doma sta iz Hotavelj, pošta Gorenja vas nad Škofjo Loko. Prosim, da se mi javita. — Thom. Herman, Palisade, Colo. (17-19-10)

Kje se nahajata rojaka FRANK in JOHN PRIMOCIČ? Doma sta iz Hotavelj, pošta Gorenja vas nad Škofjo Loko. Prosim, da se mi javita. — Thom. Herman, Palisade, Colo. (17-19-10)

Kje se nahajata rojaka FRANK in JOHN PRIMOCIČ? Doma sta iz Hotavelj, pošta Gorenja vas nad Škofjo Loko. Prosim, da se mi javita. — Thom. Herman, Palisade, Colo. (17-19-10)

Kje se nahajata rojaka FRANK in JOHN PRIMOCIČ? Doma sta iz Hotavelj, pošta Gorenja vas nad Škofjo Loko. Prosim, da se mi javita. — Thom. Herman, Palisade, Colo. (17-19-10)

Kje se nahajata rojaka FRANK in JOHN PRIMOCIČ? Doma sta iz Hotavelj, pošta Gorenja vas nad Škofjo Loko. Prosim, da se mi javita. — Thom. Herman, Palisade, Colo. (17-19-10)

Kje se nahajata rojaka FRANK in JOHN PRIMOCIČ? Doma sta iz Hotavelj, pošta Gorenja vas nad Škofjo Loko. Prosim, da se mi javita. — Thom. Herman, Palisade, Colo. (17-19-10)

Kje se nahajata rojaka FRANK in JOHN PRIMOCIČ? Doma sta iz Hotavelj, pošta Gorenja vas nad Škofjo Loko. Prosim, da se mi javita. — Thom. Herman, Palisade, Colo. (17-19-10)

Kje se nahajata rojaka FRANK in JOHN PRIMOCIČ? Doma sta iz Hotavelj, pošta Gorenja vas nad Škofjo Loko. Prosim, da se mi javita. — Thom. Herman, Palisade, Colo. (17-19-10)

Kje se nahajata rojaka FRANK in JOHN PRIMOCIČ? Doma sta iz Hotavelj, pošta Gorenja vas nad Škofjo Loko. Prosim, da se mi javita. — Thom. Herman, Palisade, Colo. (17-19-10)

Kje se nahajata rojaka FRANK in JOHN PRIMOCIČ? Doma sta iz Hotavelj, pošta Gorenja vas nad Škofjo Loko. Prosim, da se mi javita. — Thom. Herman, Palisade, Colo. (17-19-10)

Kje se nahajata rojaka FRANK in JOHN PRIMOCIČ? Doma sta iz Hotavelj, pošta Gorenja vas nad Škofjo Loko. Prosim, da se mi javita. — Thom. Herman, Palisade, Colo. (17-19-10)

Kje se nahajata rojaka FRANK in JOHN PRIMOCIČ? Doma sta iz Hotavelj, pošta Gorenja vas nad Škofjo Loko. Prosim, da se mi javita. — Thom. Herman, Palisade, Colo. (17-19-10)

Kje se nahajata rojaka FRANK in JOHN PRIMOCIČ? Doma sta iz Hotavelj, pošta Gorenja vas nad Škofjo Loko. Prosim, da se mi javita. — Thom. Herman, Palisade, Colo. (17-19-10)

Kje se nahajata rojaka FRANK in JOHN PRIMOCIČ? Doma sta iz Hotavelj, pošta Gorenja vas nad Škofjo Loko. Prosim, da se mi javita. — Thom. Herman, Palisade, Colo. (17-19-10)

Kje se nahajata rojaka FRANK in JOHN PRIMOCIČ? Doma sta iz Hotavelj, pošta Gorenja vas nad Škofjo Loko. Prosim, da se mi javita. — Thom. Herman, Palisade, Colo. (17-19-10)

Kje se nahajata rojaka FRANK in JOHN PRIMOCIČ? Doma sta iz Hotavelj, pošta Gorenja vas nad Škofjo Loko. Prosim, da se mi javita. — Thom. Herman, Palisade, Colo. (17-19-10)

Kje se nahajata rojaka FRANK in JOHN PRIMOCIČ? Doma sta iz Hotavelj, pošta Gorenja vas nad Škofjo Loko. Prosim, da se mi javita. — Thom. Herman, Palisade, Colo. (17-19-10)

Kje se nahajata rojaka FRANK in JOHN PRIMOCIČ? Doma sta iz Hotavelj, pošta Gorenja vas nad Škofjo Loko. Prosim, da se mi javita. — Thom. Herman, Palisade, Colo. (17-19-10)

Kje se nahajata rojaka FRANK in JOHN PRIMOCIČ? Doma sta iz Hotavelj, pošta Gorenja vas nad Škofjo Loko. Prosim, da se mi javita. — Thom. Herman, Palisade, Colo. (17-19-10)

Kje se nahajata rojaka FRANK in JOHN PRIMOCIČ? Doma sta iz Hotavelj, pošta Gorenja vas nad Škofjo Loko. Prosim, da se mi javita. — Thom. Herman, Palisade, Colo. (17-19-10)

Kje se nahajata rojaka FRANK in JOHN PRIMOCIČ? Doma sta iz Hotavelj, pošta Gorenja vas nad Škofjo Loko. Prosim, da se mi javita. — Thom. Herman, Palisade, Colo. (17-19-10)

Kje se nahajata rojaka FRANK in JOHN PRIMOCIČ? Doma sta iz Hotavelj, pošta Gorenja vas nad Škofjo Loko. Prosim, da se mi javita. — Thom. Herman, Palisade, Colo. (17-19-10)

Kje se nahajata rojaka FRANK in JOHN PRIMOCIČ? Doma sta iz Hotavelj, pošta Gorenja vas nad Škofjo Loko. Prosim, da se mi javita. — Thom. Herman, Palisade, Colo. (17-19-10)

Kje se nahajata rojaka FRANK in JOHN PRIMOCIČ? Doma sta iz Hotavelj, pošta Gorenja vas nad Škofjo Loko. Prosim, da se mi javita. — Thom. Herman, Palisade, Colo. (17-19-10)

Kje se nahajata rojaka FRANK in JOHN PRIMOCIČ? Doma sta iz Hotavelj, pošta Gorenja vas nad Škofjo Loko. Prosim, da se mi javita. — Thom. Herman, Palisade, Colo. (17-19-10)

Kje se nahajata rojaka FRANK in JOHN PRIMOCIČ? Doma sta iz Hotavelj, pošta Gorenja vas nad Škofjo Loko. Prosim, da se mi javita. — Thom. Herman, Palisade, Colo. (17-19-10)

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Conjenim rojakom v Pensylvaniji naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš zastopnik

Mr. Janko Pleško, ki je pooblaščen sprejemati naročnino za "Glas Naroda" in izdajati tozadevna potrdila. — Upati

Slovensko katoliško

podp. društvo

sveto Barbare

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE

Sedež: FOREST CITY, PA.

Incorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvania

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: JOSEF PETERNEL, Box 95 Wilkes, Pa.
I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: LOUIS TAUCHAR, Box 835, Rock Springs, Wyo.
Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Skladnik: MARTIN MUHIĆ, Box 537, Forest City, Pa.
Korrespondent: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VEŠTOVNI KRAVNIK:

Dr. MARTIN IVKO, 900 Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAZ PODVARNIK, 6325 Station St. E. B., Pittsburgh, Pa.
I. nadzornik: JOHN TORNIC, Box 622, Forest City, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVIĆ, Box 706, Conemaugh, Pa.
III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Isler Ave., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBREŽAN, Box 72, East Mineral, Kans.
I. porotnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 523 Dawson Ave., R. F. D. 1, Grandfield, Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. No. 2 Box 114, Bridgeport, O.
I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Wilt, Ill.

Depiati naj se pošiljajo I. tajniku Ivan Telban, P. O. Box 137, Forest City, Pa.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

teri je pravzaprav žrtvoval svojo krono, da se je mogel in da se more zahvaliti po svoje. — Jaz čutim drugače; — ako sem v drugi deželi, se čutim, da sem izganana, toda, ako sem tukaj, v tej deželi, čutim nekako olajšanje, veselje in radost. Kljub temu, da ne morem vedno videti svojega sina, mi je vseeno nekoliko lažje, da morem živeti bližje doma. Jaz ne vem, kako dolgo se vam zdi potrebno, da boste naju držali vsaksebi. Ako se boste podstopili najti na meni kakor krivdo, vam naprej povem, da boste doživeli razočaranje. — Jaz bom živela v svojem domu tiho med ljudstvom, ki me ljubi. Ako mi morete povedati kak vzrok, vsled katerega jaz nisem v stanu občeovati s svojim sinom, zdaj kraljem, prosim, da ga navedete."

Za nekaj časa je ta kraljica izjavila zadostovala. Toda v maju leta 1891 je bilo prefektu v Belgradu naročeno, da spravi kraljico iz Srbije.

Šel je v njeno vilo, jo prisilil, da je šla v njegov voz, nakar je zapeljal tja, kjer je bila vdrana kraljeva jahta. Novica se je kmalu raznesla po mestu, in ko je dosegla stanovanja dijakov, so dijaki zdirjali za vozom in ga dohiteli ter nato obkolili kočijo, jo zdravljali kraljico in zapodili voz nazaj proti njeni palači. Prefekt je dobil žandarstvo pomoč, toda dijaki so bili močnejši in preprečili, da bi kraljica prišla v njegove roke.

Naslednji dan je prišla pred palačo dosti močna vojska posadka, ki je izvršila najočilo. Peljali so jo v Zemun, preko reke, kjer so bile velike demonstracije. Kjer je bivši kralj Milan slišal, kako so jo spravili s poti, je izjavil, da se zelo neumno delali. Izjavil je tudi, da ni pametno, da jo hočejo poslati v Pariz, kajti tam bi lahko očarala s svojo lepoto francoski narod in to bi tedaj srbski politiki brezdvoma škodovalo.

Potem je kraljica šla v Biarritz, kjer jo je obiskal zopet kralj Milan, nakar je prišlo spet do sprijaznenja med bivšima vladarjema. Srbski narod je to novico pozdravil z divjim navdušenjem in kralj Aleksander, njen sin, ji je bil brzjavil, da je to najuspešnejši dan v njegovem življenju.

Druge ceremonije ni bilo, temveč se je ločitev kratkoma razveljavilo.

Prišla je še enkrat v Belgrad, pozdravljena od naroda, toda politikaši so toliko dosegli, da ni prišla do svojega sina in na dvor.

Potem, ko sta bila umorjena kralj Aleksander in kraljica Dragica, ji je bilo za vedno prepovedano vstopiti na srbsko ozemlje.

Kralj Milan je umrl leta 1911 in je bil pokopan v Avstriji.

Kraljica Natalija, ki je leta 1901 postala rimska katoličanka, je potem živela mirno v svoji tuzi in je svoje življenje namenila le dobri delom, ne da bi mela še kaj takih burnih doživljanj kot jih je imela v svoji mladosti.

Par mesecev predno je prišlo do vojne, je dala sedemindvajset akrov svoje zemlje Belgradski univerzi, potem je dala Narodnem muzeju "veliko zbirko orožja, ki sta ga zapustila njen mož, kralj Milan, in njen sin, kralj Aleksander. Knjižnici svojega moža in svojega sina je pa izročila Znanstveni akademiji.

Zdaj je svojo veliko življensko tragedijo združila s tragedijo, ki je ena največjih kar jih je v svetovni zgodovini, — s tragedijo svetovne vojne.

U-53 je izginil.

Za U-53, ki je potopil šest parnikov in napravil v vseh ameriških krogih veliko strahu je izginil.

Ameriški vojni rušilci krožijo ob obali, toda ves njihov trud je zaman.

Vojna.

Zelo se je treba truditi, da ubijemo v vojni enega človeka. V rusko-japonski vojni so v boju za so tesko Kinčo izstrelili Japonci 151 krogelj iz topov in 3300 krogelj iz pušk oziroma mitraljez, da so ubili enega samega Rusa.

Ameriško-mehiška komisija.

Ameriško-mehiška komisija se še vedno pogaja za ugodno rešitev zadnjih mehiško-ameriških zapletljivost.

Kdaj se bodo domenili, se ne more vedeti.

Sneg v Michiganu.

Calumet, Mich., 16. oktobra. — Danes je v tem okraju padel sneg med hudim viharjem.

Angleški cenzurni sistem.

"Ta biznes, da čitamo drugih ljudi pisma je nam Angležem nekaj novega; dozda smo napravili že precej popoln cenzurni sistem, ki se z vsakim dnem izboljšuje," je izjavil načelnik poštne cenzure.

Tako piše nek ameriški častnik in potem nadaljuje:

Ta načelnik je gotovo v najboljši tesni zvezi s celim sistemom. Ravno, kar, baš par minut predno mi je dal gori navedeno izjavo, je govoril po telefonu glede nekih dokumentov, ki so pisani v skrivni pisavi, katerih pa sam ni mogel razvoljati, ker on ni specialist za skrivno pisavo.

Največji cenzurni urad na svetu je menda angleški v Strand hiši. V kleti tega obširnega poslopnja se cenzurira vsa pošta, ki se vozi na parnikih mimo angleških pristanišč. Najzanimivejša je vsekar pošta iz raznih tujih dežel. V teh cenzurnih uradih imajo zdaj že cele muzeje, v katerih je najti vsakovrstna pisma iz raznih držav.

Ta urad obsega 165 kvadratnih čevljev in 8500 kv. čevljev je napolnjenih s poštnimi vrečami.

Del tega velikankega urada je namenjen cenzuri vjetniških pisem, namreč pisem, ki jih pošiljajo angleški vjetniki iz Nemčije, nemški vjetniki iz Anglije in angleški internirani vojaki v nevtralnih državah, kakor tudi drugih, ki so na kakršenkoli način prišli v kako vjetništvo, ko se je pojavila vojna.

Vjetniška pisma bere 240 oseb, medtem ko je za druga dela v tem uradu nastavljenih 1500 uslužbenec.

"Poštna cenzura stane Anglijo vsako leto \$3,700,000", je izjavil načelnik cenzurnega sistema, "Za ta posel je treba posebnih moči, ki imajo posebne zmožnosti. Zdaj imamo zaposlenih nad 250 moči, ki so zmožni čitati in popolnoma razumeti vsaj dva tuja jezika, dalje imamo pa tudi več specialistov za vsakovrstne skrivne pisave in dr. slične stvari.

V tem uradu se vleče soba za sobo, v katerih vsi uslužbenci hite, kolikor morejo. Končno smo prišli, kjer je bilo naloženih ob steh in po sredi sobe vse polno fajlov (angl. files; — to so male omariče ali kaj sličnega, v katere se lahko razvrsti pisma ali listine po abecednem redu, da je tako mogoče lažje najti, ako se išče).

V tej sobi je bil star mož; reko se mi je, da, ako želim kakih informacij, mi bo vse ta mož povedal.

Dotičnik mi je pripomnil, da lahko zvem za vsako pismo, ako vem za katero, ki bi bilo mogoče pridržano od angleškega cenzorja.

Naprimer, ako gre kak pismo iz nevtralne dežele v Ameriko ali iz Amerike v kako drugo nevtralnno deželo, potem mora iti skozi pet uradnikov, da je pridržano; — pet uradnikov mora odobriti konfiskacijo. Tukaj v tej sobi so zbrana vsa konfiscirana pisma.

Jaz sem vedel za slučaj, da se mi je nek Amerikaneec v Londonu pritožil, da je dobil od ameriškega sodnika od vrohovnega sodišča pismo, katero je bilo "Opened by Censor", odprto po cenzorju.

Starec mi je odgovoril, da je popolnoma mogoče in tudi čisto razumljivo, kajti angleški cenzor vendar ne more vedeti, če je v koverti, ki nosi naslov — za — nazaj od ameriškega vrhovnega sodnika, tudi pismo ameriškega vrhovnega sodnika in ne mogoče koga drugega, ki bi slučajno kje dobil kovert.

Vprašal sem ga, ako ni mogoče, da bi se ameriške pošte ne zadrževalo po cele dni, temveč, da bi se nastavlja na razne parnike, ki prevažajo ameriško pošto, angleške cenzorje, ki bi pošto prebirali in jo tam konfiscirali, kar ne bi bilo "nedolžno".

Rekel je, da so na to angleške poštne oblasti že mislele, toda so potem doznale, da to ne bi bilo za praktično. Pač pa so se večkrat sporočile v Združene države, da naj ameriški trgovci, kateri pošiljajo kaka važna in nujna pisma, napravijo na kovertu opombo: — "Važno in nužno!", nakar naj ameriška pošta potem da pošto v posebne vreče, katere se bo potem ko prišla v Liverpool ali k morkoli že, najprej na vrsto. Isto je Anglija že drugim nevtralnimi državam svetovala.

Kolonel Tidy, pomožni cenzurni načelnik, mi je rekel, da je pripravljen vsako uro pripoznati, da imajo ameriški trgovci popolno pravico se pritožiti, kajti odkriva, ko se ni bil cenzurni sistem tako dobro urejen in upeljan, se je s

pregledovanjem pošte zelo zavlačevalo, kajti takrat se niso imeli ne prakse, ne nič. Včasih je bila pošta v prvem oddelku hitro pregledana, potem se je mogoče zakasnila v drugem, tretjem ali četrtem departamentu, kajti več pisem je, ki morajo iti čez štiri ali še več rok predno smejo naprej.

Slatin paša, Anglež in Avstrijec, je nevtralen.

Iz Stockholma piše zastopnik "Associated Press":

V Stockholmu je pred kratkem prišel nek mož, ki je živel v vojaški službi skoro od svoje deške dobe, toda on se je sredi leta 1914 znašel v zelo nenavadnem položaju; on ni bil mož z eno domovino, temveč kar z dvema, in poleg tega sta si bili te dve njegovi domovini sovražni.

On je služil pod avstrijskim prestolonaslednikom in je bil pozneje pridružen štabu Kitchenerja od Khartuma. On je šel v Egipt, ko je bil tam Kitchener še kot nižji častnik. Dvanajst let je bil jetnik fanatičnega Mahdija in divjih dervisev.

Pozneje je iz teh krepčev ušel in se pridružil angleški armadi, ki je šla preko pušave in pozneje Kitchenerjevi kampanji ob gorenjem delu reke Nil, ki je prišla v Sudan zopet civilizacijo in prinesla Kitchenerju toliko slave.

On je prišel v Stockholmu popolnoma neznano. Zelo malo jih je bilo, ki so ga spoznali za Rudolfa Karla von Slatina, barona avstrijskega cesarstva, egiptskega pašo, generala egiptске armade, majornega generala angleške armade, ki je bil od Anglije šestkrat odlovljen.

Ko je nastopilo leto 1914, ko je izbruhnila svetovna vojna, je bil še vedno udan Avstriji, kljub temu, da je bila večina njegovega življenja za Anglijo in njeno politiko v Egiptu. On je postal takorekoč del angleške vojaškega stroja. Toda, on se ni mogel boriti proti domovini, Avstriji, v kateri je bil rojen, istotako se pa ni mogel boriti na strani svoje prvotne domovine proti drugi domovini, ki mu je dala toliko visokih mest in toliko odlikovanj.

Tako je Slatin paša resigniral kot angleški in egiptski general, ko se je pričela vojna med njegovimi dvema domovinama najbolj divjati. Vendar Slatin paša je čutil, da se lahko podstopi nečesa drugega, kar bi bilo velike vrednosti za obe domovini in za druge dežele. Vrnil se je na Dunaj, kjer je pristopil k Rdečemu križu, in kot tak pomaga vjetnikom vseh držav, kolikor mu je mogoče; — mogoče mu je pa veliko storiti, kajti on je zelo bogat.

On ve, koliko morajo vjetniki pretrpeti, neglede v kateri deželi so vjeti, kajti to je že sam najbolj skusil, ko je bil zaprt v Sudanu.

On je prišel zdaj v Stockholmu, da se je sestel z nekim ameriškim diplomatičnim zastopnikom za Rusijo, da bi skupno delovala za to, da bi dobili avstrijski vjetniki v Rusiji semintja kako priboljšanje, kakor tudi, da bi se kaj ukrenilo za v raznih sovražnih državah internirane avstrijske državljane.

Glede Rusije je pripomnil: "Jaz sem mnenja, da stori Rusija vse kar ji je mogoče za naše vjetnike, toda vse je tako hitro in v tako veliki meri prišlo, da se nahaja vsak čas gotovo v velikih zadregah, kajti ona nima na razpolago vseh sredstev. Gotovo ji primanjkuje primerne obleke in zdravniških potrebščin."

Potem je prišel pogovor na Kitchenerja. Ko se ga je vprašalo, kaj misli o njem, je bil nekaj časa tiho, potem je pa rekel:

"Kitchener je bil eden največjih mož kar sem jih poznal. On je bil mož železne volje — sploh nekaj stroj. Kitchenerja je bilo težko dobiti zase, toda, kadar ste ga enkrat imeli, potem niste mogli najti boljsega in zvestejšega prijatelja. Jaz sem poznal Kitchenerja od časa, ko je dobival prvo vojaško slavo, jahal sem z njim na vojaških pohodih, bil sem z njim pri porazih in pri zmagah, v mnogih bitkah, poznal sem ga kot poveljnika in sploh poznal sem cel njegov značaj, in kot tak lahko rečem, koliko je angleški narod izgubil, ko je izgubil njega. Vem tudi koliko sem izgubil jaz, ko sem izgubil enega svojih najboljših prijateljev. — Ako je kje kak vojak, ki se more primerjati Kitchenerju, potem pravim, da zasluži drugačno smrt."

"Naše časopisje v Avstriji je pisalo, ko je umrl, članke, v katerih ga je blatio in je sramotilo njegov spomin, toda, veste, to je le raditaga, da se vsvarja sovražstvo do dežele, ki je v Avstrijo v vojni, in to je povsod tako."

REŠIMO SLOVENSKI NAROD LAKOTE!

VABILO

na

UETANOVNO VESELICO,

ki jo priredi

društvo Zmaga št. 290 S. N. P. J.

iz Lazerna, Pa.,

v soboto dne 21. oktobra

v Mazza Hall v Homer City, Pa.

Tempotom vlnudno vabimo vse bližnje in oddaljene člane ter rojake, posebno one iz Hostetterja, Whitneya in Baggaleya, da se polnoštevilno vdeležijo. Igrala bo godba na harmoniko, pišcal in gosli. Toraj ne pozabite na par lepih uric zabave, katere lahko užijete v soboto 21. oktobra v Homer City. Za sveže pivo, dobre smodke in mazel prigrizek bo preskrbel odbor, za zabavo pa godei, pevec in članstvo.

Josip Koejančič, tajnik.

Box 151.

NAŠI ZASTOPNIKI,

kateri so pooblašteni pobirati naročnino za "Glas Naroda" in knjige, kakor tudi za vse druge v našo stroko navedene posle.

Jenny Lind, Ark. in okolica: Michael Citrar.

San Francisco, Cal.: Jakob Lovin Denver, Colo.: Frank Skrabec.

Leadville, Colo.: Jerry Jannik Pueblo, Colo.: Peter Cullig, Frank Janesh in John Germ.

Salida, Colo. in okolica: Louis Castello.

Clinton, Ind.: Lambert Botskar Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.

Woodward, Ia. in okolica: Luka Podgrevac.

Aurora, Ill.: Jernej B. Verbič Chicago, Ill.: Frank Jurjovec.

Dempse, Ill.: Dan. Badovinac.

Joliet, Ill.: Frank Laurich, John Zastel in Frank Bamblich.

La Salle, Ill.: Mat. Komp.

Nokomis, Ill. in okolica: Math. Galshok.

So. Chicago, Ill.: Frank Černe Springfield, Ill.: Matija Barborič.

Cherokee, Kans.: Frank Režanik Ozlesby, Ill.: Matt. Hribertnik.

Waukegan, Ill. in okolica: Fr. Petkovsek in Math. Ogrin.

Columbus, Kans.: Joe Knafele.

Franklin, Kans.: Frank Lestovec.

Frontenac, Kans. in okolica: Frank Kerne in Rok Firm.

Kansas City, Kans.: Peter Schneller.

Mineral, Kans.: John Stale.

Kings, Kans.: Mike Penell.

Kittimiller, Md. in okolica: Frank Vodopivec.

Calumet, Mich. in okolica: Pavel Shaltz, M. F. Kobe in Martin Rade.

Manistique, Mich. in okolica: Frank Kotzian.

Kotzian.

Kotzian.

Kotzian.

Kotzian.

Kotzian.

Kotzian.

Kotzian.

Kotzian.

Kotzian.

Kotzian.

Kotzian.

Kotzian.

Kotzian.

So. Ranga, Mich. in okolica: M. U. Likovich.

Chisholm, Minn.: K. Zgonc in Jakob Petrich.

Duluth, Minn.: Joseph Shrabong.

Ely, Minn. in okolica: Ivan Gonsa.

Jos. J. Peshel in Louis M. Perushak.

Eveleth, Minn.: Jurij Kotza.

Louis Balant.

Gilbert, Minn. in okolica: L. Vesal.

Hibbing, Minn.: Ivan Pouše.

Kittville, Minn. in okolica: Joe Adams.

Nashwan, Minn.: Geo. Maurin.

New Duluth, Minn.: John Jerina.

Virginia, Minn.: Frank Hrovatich.

St. Louis, Mo.: Mike Grabian.

Klein, Mont.: Gregor Zober.

Great Falls, Mont.: Math. Ulrich.

Red Lodge, Mont.: Joseph Jera.

Roundup, Mont.: Tomaž Paulin.

Gowanda, N. Y.: Karl Sterniša.

Little Falls, N. Y.: Frank Gregorka.

Barborton, O. in okolica: Math "ra mar.

Bridgeport, O.: Frank Hočevar.

Collinwood, O.: Math. Slapnik.

Cleveland, Ohio: Frank Sakser, J. Marinič, Chas. Karlinger, Jakob Reak, John Prostor in Frank Meh.

Lorain, O. in okolica: J. Kumsle in Niles, Ohio: Frank Kogovich.

Youngstown, O.: Ant. Elkelj.

Allegheny, Pa.: M. Klarich.

Ambridge, Pa.: Frank Jakša.

Bessemer, Pa.: Louis Hribar.

Bridgeville, Pa.: Rudolf Peteršek.

Bradock, Pa.: Ivan Germ.

Burdine, Pa. in okolica: John Demar.

Canonsburg, Pa.: John Koclich.

Cecil, Pa. in okolica: Mike Kočevac.

Conemaugh, Pa.: Ivan Pakj in Vid Rovansk.

Claridge, Pa.: Anton Jerina.

Broughton, Pa. in okolica: A. Demar.

Darragh, Pa.: Dragutla Slavč.

Dunio, Pa. in okolica: Joseph Subor.

Export, Pa.: Frank Trebata.

Forest City, Pa.: K. Zalar in Frank Leben in Math. Kamlin.

Farrell, Pa.: Anton Valentinič.

Greensburg, Pa. in okolica: Frank Novak.

Irvine, Pa. in okolica: Fr. Demšar.

Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja in John Polanc.

Luzerne, Pa. in okolica: Anton Osoinik.

Meadow Lands, Pa.: Georg Schults.

Moon Run, Pa.: Frank Meček.

Pittsburgh, Pa. in okolica: Z. Jakša.

I. Podvanski, I. Magister in U. R. Jakobich.

South Bethlehem, Pa.: Jernej Ko privšek.

Steelton, Pa.: Anton Hren.

Unity Sta., Pa.: Joseph Skerij.

West Newton, Pa.: Josip Jovan.

Willcock, Pa.: Fr. Seme in J. Peter oel.

Tooele, Utah: Anton Paltic.

Winterquarters, Utah: L. Blažich.

Black Diamond, Wash.: G. J. Po renta.

Davis, W. Va. in okolica: J. Brosch.

Thomas, W. Va. in okolica: Frank Kocjan in A. Korenčan.

Kenosha, Wis.: Aleksander Pedit.

Milwaukee, Wis.: Josip Tratnik in Aug. Colander.

Sheboygan, Wis.: Heronim Svetlin in Martin Kos in John Spvel.

West Allis, Wis.: Frank Skok.

Rock Springs, Wyo.: A. Justin, Val Stalich in Valentin Marcin.

CENIK KNJIG

katero ima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 CORTLANDT ST. NEW YORK, N. Y.

POUČNE KNJIGE:

Abecednik nemški	—25	Življenja trnjeva pot	—50
Ahnov nemškoangleški tol-		Življenje na avstr. dvoru ali	
mač, vezan	—50	Smrt cesarjeva Rudolfa	
Cerkvena zgodovina	—70	(Tragedija v Meyerlingu)	—75
Hitri računar	—40	Z slikami mesta New Yorka	
Poljedelstvo	—50	po	—25

Jugoslovenska

Katoli. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GHEM, 507 Cherry Way, of Box 57, Ely, Minn.

Podpredsednik: ALOIS BALANT, Box 106, Pearl Ave., Ely, Minn.

Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.

Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.

Knjarnik: LOUIS COSTELLO, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIKI:

Dr. MARTIN IVEO, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE EUNICH, 421 — 7th St., Calumet, Mich.

PETER ŠPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.

JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine, Pa.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.

JOSEPH PISHLAR, 308—6th St., Rock Springs, Wyo.

J. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, Ely, Minn.

LOUIS CHAMPA, od društva sv. Srca Jesusa, Ely, Minn.

JOHN GRAHEK, st., od društva Slovenec, Ely, Minn.

Vad dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarni

prijatelje, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pr

težbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebnost ali neuradna pisma od strani članov ni mogoče

ostralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA"

Profesor Damjan Čebulovec.

Spisal Milan Pugalj.

(Konec.)

Stel jih je, pred četrto je obstal in šel naposled noter. Prišel je v čakalnice in tam je bilo mnogo ljudi. Gospe, gospodje, tudi mlade in lepe gospodične je opazil profesor Damjan. Dvornik bi bil povedal nekaj lepega tistim, ki jih je poznal, tako da bi se zasmejali. Zasmehljali bi se na glas, zaploskali bi lepe dame z belimi in drobnimi rokami.

"Ah, bravo, gospod profesor!" No, na tisti dan ni vedel ničesar. Hodil je mehanično gorindol naposled se je ustavil pri oknu.

"Kaj pa je vam, gospod profesor?" Vprašala ga je lepa dama in profesor je pomislil. Vse bi ji povedal, ali to je predolgo. Na kratko reče, da bo mir.

"V uho mi je nekaj prišlo." "To ste se prehladili," bili ste morda na preprihu, na sapi znaj."

Dama je bila lepa, govorila je v skrbnem tonu, gledala je vanj z velikimi, črnimi očmi.

"Da, mogoče..." Potem je odšel nekdo iz doktorjeve sobe in profesor je vstopil.

"V ušesih imam nekaj, smrči vedno..." Doktor je preiskal ušesa, znanjal je za glavo in je obstal potem sredi sobe.

"Ušesa so zdrava. Malo nervoznosti mogoče, nič hudega..." "No, tem bolje!"

Profesor je odšel in zunaj pred hišo je pridržal korak ter potem šel dalje mnogo počasneje.

"No, ničesar ni... ničesar..." V ušesih pa smrči dalje, enakomerno, vedno... To ni bolezen, to je bogve kaj... No, jaz ne vem, kaj je to..."

Počasi je šel dalje, ljudje so šli mimo, včasih ga je kdo pozdravil, ali profesor ni videl. Ni pogledal ne na desno, ne na levo, moral je misliti na svojo bolezen.

"Zdaj ga dobim v parku na klopi..." Domislil se je naenkrat, pogledal je na uro in je stopil hitreje v park. Tam je našel na klopi svojega soseda; bil je debel, v obraz rdeč človek, nosil je debelo zlato verižico in včasih je globoko vzdihnil.

"Dobro jutro!" Profesor se je vstavil pred njim in debeli človek je pogledal priščno začuden.

"Dobro jutro!" Odgovoril je in usta so ostala napol odprta.

"Vi imate grozno navado, da smrčite. Vso noč smrčite od miraka naprej... Jaz ne morem živeti, jaz ne morem prenašati, zato blagovolite spati drugače!"

Debeli človek je imel usta šel napol odprta in potem se je na glas začudil.

"A-a-a..." "Drugače spati — kakor ljudje..."

Profesor je bil ves nervozen, s palico je tolkel ob tla, gledal je z nemirnimi očmi. Debeli človek pa se je čudil.

"Drugače spati... Ha-ha-ha!" Debeli človek se je zasmejal na glas in na široko.

"Drugače spati... Ha-ha-ha!" Profesor se je obrnil naglo in se je izgubil med drevesi...

III. Tisti dan se je bil storil lep večer. Mesečna noč je sledila potem. Iznad jezera so plavale pesmi, šle so mimo kakor sanje. Naposled je bilo vse tiho, nič se ni ganilo v drevesu, nobenega glasu ni bilo v vsi okolici. Mirno so gorele zvezde, počasi in nevidno je plavala luna preko neba.

Profesor Damjan je hodil gorindol po svoji sobi, včasih je sedel na zofu in potem zopet hodil od kota do kota.

"To je strašno, to je mučenje! In jaz naj grem od tukaj — stavec!..." In presranjal sem tukaj toliko, to je dom mojih sanj, to so moja duša skrta domovina. Naj gre, mirna, naj se umakne med živino!"

Profesor je sedel na zofu, za steno pa je enakomerno smrčalo. Včasih rahlo, potem glasneje, naposled popolnoma na glas...

"To je treba napraviti konec, no, konec..."

Profesor je pokrtil obraz z obojema rokama in se zamislil.

"No, konec..."

Sam sebi je govoril poltiho. Potem se je nasmejal polglasno in je hipoma vstal ter stopil do svoje pisalne mize. Tam je odprl predal ter vzal ven tenek in dolg nož, ki je žnjim rezal navadno papir.

"No, konec..."

Tiho je odšel iz sobe, nalahko je odprl nezaklenjena vrata sosednje sobe, izginil je v temi za njimi in potem se je kmalu vrnil. Tiho je zaprl vrata za seboj, šel je v svojo sobo in položil nož na zafu. Potem je legel mirno v postelj; tišina je bila povsod; zunaj je vse molčalo, po hiši je bilo vse mirno in tiho in tudi za steno ni nič več smrčalo.

Profesor je spal tisto noč dobro in drugo jutro se je probudil zelo pozno. Pozno je bilo, že je stalo solnce visoko in profesor se je začudil.

"No, dolgo sem spal..." Vstajal je in takrat je prišlo dekle z velikimi in žalostnimi očmi, stopilo je v sobo in je plašno pripovedovalo.

"Zraven, v tej sobi poleg vaše, je bil danes umorjen bogat gospod... Nekdo je nož zasadil v sree — bogve kdo. — Večne duri so bile pomotoma odprte to noč, bogve kdo se je prikladal..." Stala je sredi sobe — plahna,

napol trepetajoča, strah je bil razlit tisto jutro v njenih velikih žalostnih očeh.

"Bogve kdo..."

Profesor je ponovil za njo, gledal je čez okno in je izpregovoril čez dolgo in počasi:

"Moje kovčke spravite na kolidor, jaz namreč odpuštam..."

"Da, strašno je zdaj tukaj, jaz tudi odpuštam..." jaz bi tudi odpotavala, da bi imela kam odpotovati... Daleč kam, preko goličav, preko gor, do sreče morda...

Zdaj bo tukaj strah..." Tako je računl godce in je bil zamišljen.

Dekle je govorilo plašno, tisti krat se je prebudilo nekaj v njenih očeh. Vstala je mogočna luč, odprle so se trepalnice na široko, v veliki daljavi so se zibale mogočne sence, ali bodočnost je bila nova. Neznana, daljna, komaj je slutilo sree hrepenenja polno.

Vstala je v oči mogočna luč, gorelo je v globokih tolmunih, to je bilo hrepenenje... Ali profesor ni videl ničesar, ponovil je svoje besede mirno in hladno:

"Moje stvari spravite na kolidor!"

Odpejal se je še isti dan in potem se ni vrnil nikoli več. Zblaznel je in umrl še isto leto.

Bajta.

Črtica. Spisal Roman Romanov.

I. Hosta je bila velika in lepo senenata. Temno-zelene smreke so rastle v njej in bori in hrasti. Tu di breze so bile tam — nedolgo bele in nežne. Pozimi ni bilo tam nikakršnega življenja. Sneg je ležal povsod — po vejah, po tleh in tuintam je visel na golem hrastu popolnoma suh in pomečkan list. Smreke in bori so bili zeleni, ali smrt se je poznala. Kakor ciprese na grobovih, če jih pogledamo iz bližnje daljave — in nas objame žalostna misel. Ves dan je bil popoln mir, samo redkokdaj je počila trha veja in je padla brezglasno na zemljo. V sneg se je zapičila pogostokrat in siva ženica jo je tam pobrala. Prišla je zavita v obnoseno ruto; iz davnih časov jo je mogoče imela in lahko je, da od poročnih dni. Še so se poznali na njej rdeči tulipani, na vogalu v kotu so se videli, ali bili so veli in mrtve barve. Siva ženica je prišla, slaba in sključena, in je pobrala tisto vejo, zapčeno v sneg. Roke so se ji tresle in je šla dalje s počasnimi in trdnimi koraki. To se je dogodilo popoldne in proti večeru potem se je zbudilo tuintam življenje. Bilo je poldivje in roman-tično in popotnika je bilo strah. Zdrnil se je in se je stresel in po hitel proti vasi. Zakaj od tam se je že videl zvonik, lep in prijazen in vabljiv. Visok je bil in bel in se je dvigal do obalkov. A v hosti se je budilo življenje. Na najvišji smreki je zaskočila sova z odušnim in mrtvaškim glasom in nekeje v daljavi se je oglašil čuk. Zazvenelo je po ozračju in je umrlo rezko in surovo. Potem je zalajala lisica, dvakrat, trikrat je zalajala in je odbežala v goščavo. Čutila je menda volkove, ki so bili v bližini, in jim je nagajala. Malo višje na holmu so bili, gledali so z začnjeni očmi in so se oglašali divje in tulče.

V tistih časih je bila bajta pod hosto nova. S slamo je bila krita, loš je imela zanj malo pravega, ki je bila še tedaj nova in svetlorumena. Okna so bila majhna in močne lesene deske so se videle od zunajne strani. Ali notri je bilo prijazno. Ločena peč je bila notri, siva mačka je sedela na njej in se je umivala z belimi tačicami. Ob tistem času, ko je bila zunaj zima, in led in sneg, je bilo v bajti popolnoma sladko in domače. Vaški godce je sedel pri mizi in je igral na citre zaljubljeno pesem. Bog mu odpusti, ker je bil star in siv, ali mehko mu je bilo pri sreč in je igral.

Goreči ogenj iz plamena v mojem sreč gori, nobeden drug ga ne pogasi kakor tvoje črne oči...

Bog mu odpusti! Sív je bil in star, a se je spomnil na davno lepoto svoje mladosti; prsti so zatrepotali in so zaigrali...

To se je godilo v bajti dosti-krat, ob mraku se je godilo, ko je prihajal večer. Potem je pogostokrat vstal Ivo in je šel ven. Pred hišo je sedel, če je bila pomlad, in je gledal po dolini. Gledal je solnce, ki je bilo zašlo in se je samo še majhno rdečilo na nebu od večerne zarje.

Samo še toliko življenja je v meni, je pomislil in ni bil žalosten. Vse sem si napravil, je dejal sam pri sebi, za krsto imam in za pogreb; krsta bo črno pobarvana, na sredi križ iz zlatega papirja in ob straneh po dva angela z zlatimi perotini in velikimi lasmi. In zvonovi bodo lahko peli v tistem belem in lepem zvoniku, ki kipi visoko do obalkov. Peli bodo in se

"Pridi, Ivo!" so mu rekli in je bo slišalo daleč naokoli in vsi ljudje jih bodo umeli.

"Glejte, Ivo je umrl..." bodo rekli in se bodo spominjali.

"Glejte, kako je lepo na njegovem pogrebu..." bodo dejali in pojdejo za krsto na pokopališče.

Ivo je mnogo o tem mislil in se je naposled izpolnil. Slab je bil že ter star in je tisto zimo umrl. Nič ni vedel natančno, kdaj, ali ponoči je bilo. Čez noč je šla tam mimo smrt, potrkala je in se oglašila ter ga je odpeljala s seboj...

In tisto zimo je bila bajta zaprta in popolnoma zapuščena. Na mizi so ležale še citre ter prah je bil po njih in strune so bile rjave ter razglašene. Popolnoma samotno je bilo v bajti, zapuščeno pohištvo je stalo tuintam in nobenega živega bitja ni bilo nikjer.

Ob večerih in nočeh so sedale sove na streho in so na glas skovikale ter čuki so prileteli in so se oglašali plašno in odurno.

II. Ali še predno je Ivo umrl, se je napravil na neko pot. Spomnil se je ter nanaglo sklenil in šel. Mrak se je bil tedaj storil in bas so se bile pokazale prve zvezde na daljni večerni strani. Tihe in drobne so gorele v daljavi in so trepetale, kakor bi hrepenele bogve kam. Ivo je pogledal na tisto stran in mu je bilo mehko pri sreč.

"Zdaj grem", je rekel, "in bom povedal!"

Stopil je v hišo na drugem koncu vasi in se je vstavil v veži ter je vprašal: "Ali je doma vdova Mara?"

Stara ženska je sedela v kotu in je odgovorila. Popolnoma temno je bilo in Ivo je tipal z rokami okoli sebe, ko je šel proti črnini in zamazanim gurim, za katerimi je stanovala vdova Mara.

Stara je že bila in siva. Njen mož je bil navaden delavec; trudil se je vse svoje življenje in je v trudu umrl. Mara je imela hčerko in po moževi smrti ji je bilo hudo. Sama žalost in trpljenje in težko življenje je bil začetek in konec vseh tistih dni. Nič ni imela svojega in stanovala je pri tujih ljudeh.

"Dobro dan, Mara!" je izpregovoril Ivo pri vratih in se je ozrl po sobi.

Pri peči je sedela vdova in mu je odzdravila s tihim in mrtvim glasom. A tudi hči je odzdravila. Pri oknu je sedela in njen glas je bil čist in lep, da je bilo Ivo žalostno. Domislil se je mladosti, leglo mu je po vsej duši in zelo neprijetno je bilo.

Tako hčerko bi lahko imel, tako lepo in mlado in bi bil ježen in bi prinesla vode vesela in lepa kakor spomlad.

"Sedi, Ivo!" je rekla vdova in je sedel.

"Prišel sem", je rekel, "ker bo treba iti..."

Potem je malo utihnil in tudi vdova je molčala.

"Kadar bom umrl, lahko greš z Marico v bajto k hosti. Lahko greš in ostaneš tam do smrti..."

Ivo je mislil spomniti na minulost, ono davno in v spominih živo stran je mislil omeniti, a je umolknil. Z nobeno besedo se ni dotaknil spominov in pozdravil je ter je odšel.

Potem je umrl in vso zimo je bila bajta prazna. Pajčevine so se pomnožile po kotih, velike in zaprašene so visele od stropa in po oknih so se napravile, da se je poznala zapuščenost. Nobenega živega bitja ni bilo nikjer; po sobi je stalo razvlečeno in zaprašeno pohištvo in v veži je bilo popolnoma enako. Ničesar živega ni bilo nikjer, samo mačka je še hodila okoli hiše. V podstrešju je spavala v slami in podnevi je sedela pogostokrat na pragu pred zaprtimi vratmi. Čepela je tam po več ur in je naposled odšla. Ali v zadnjem času je ni bilo več. Bogve kam je odšla in mogoče, da jo je raztrgala divja zver.

Zima je bila ostra in mrzla. Bajta je stala ob hosti in bilo je videti, kakor da bi bila tudi ona zaspala z vso naravo. Sneg je ležal na strehi, ledeni curki so viseli od nje in nikoli se niso odprla vrata. Nobene stee ni bilo do njih in popolnoma nedotaknjen je bil sneg vse naokoli.

Ali naposled so prišli na nebo temno-modri oblaki; to so bili tisti težki spomladanski oblaki, ki jih pripode topli vetrovi in beže znjimi dalje naprej za obzorje. Sneg se je tajal nanaglo in o zračje bilo prijazno in milo. Že se je bil stopil sneg in nič več ni bilo oblakov. Vse široko nebo je bilo temno-modro in spomladansko solnce je obsijalo vse holme in trate. V grmovju je začvetela dražestna vijolica in zvčki so se

Goreči ogenj iz plamena v mojem sreč gori, nobeden drug ga ne pogasi kakor tvoje črne oči...

Bog mu odpusti! Sív je bil in star, a se je spomnil na davno lepoto svoje mladosti; prsti so zatrepotali in so zaigrali...

To se je godilo v bajti dosti-krat, ob mraku se je godilo, ko je prihajal večer. Potem je pogostokrat vstal Ivo in je šel ven. Pred hišo je sedel, če je bila pomlad, in je gledal po dolini. Gledal je solnce, ki je bilo zašlo in se je samo še majhno rdečilo na nebu od večerne zarje.

Samo še toliko življenja je v meni, je pomislil in ni bil žalosten. Vse sem si napravil, je dejal sam pri sebi, za krsto imam in za pogreb; krsta bo črno pobarvana, na sredi križ iz zlatega papirja in ob straneh po dva angela z zlatimi perotini in velikimi lasmi. In zvonovi bodo lahko peli v tistem belem in lepem zvoniku, ki kipi visoko do obalkov. Peli bodo in se

"Pridi, Ivo!" so mu rekli in je bo slišalo daleč naokoli in vsi ljudje jih bodo umeli.

"Glejte, Ivo je umrl..." bodo rekli in se bodo spominjali.

"Glejte, kako je lepo na njegovem pogrebu..." bodo dejali in pojdejo za krsto na pokopališče.

Ivo je mnogo o tem mislil in se je naposled izpolnil. Slab je bil že ter star in je tisto zimo umrl. Nič ni vedel natančno, kdaj, ali ponoči je bilo. Čez noč je šla tam mimo smrt, potrkala je in se oglašila ter ga je odpeljala s seboj...

In tisto zimo je bila bajta zaprta in popolnoma zapuščena. Na mizi so ležale še citre ter prah je bil po njih in strune so bile rjave ter razglašene. Popolnoma samotno je bilo v bajti, zapuščeno pohištvo je stalo tuintam in nobenega živega bitja ni bilo nikjer.

Ob večerih in nočeh so sedale sove na streho in so na glas skovikale ter čuki so prileteli in so se oglašali plašno in odurno.

II. Ali še predno je Ivo umrl, se je napravil na neko pot. Spomnil se je ter nanaglo sklenil in šel. Mrak se je bil tedaj storil in bas so se bile pokazale prve zvezde na daljni večerni strani. Tihe in drobne so gorele v daljavi in so trepetale, kakor bi hrepenele bogve kam. Ivo je pogledal na tisto stran in mu je bilo mehko pri sreč.

"Zdaj grem", je rekel, "in bom povedal!"

Stopil je v hišo na drugem koncu vasi in se je vstavil v veži ter je vprašal: "Ali je doma vdova Mara?"

Stara ženska je sedela v kotu in je odgovorila. Popolnoma temno je bilo in Ivo je tipal z rokami okoli sebe, ko je šel proti črnini in zamazanim gurim, za katerimi je stanovala vdova Mara.

Stara je že bila in siva. Njen mož je bil navaden delavec; trudil se je vse svoje življenje in je v trudu umrl. Mara je imela hčerko in po moževi smrti ji je bilo hudo. Sama žalost in trpljenje in težko življenje je bil začetek in konec vseh tistih dni. Nič ni imela svojega in stanovala je pri tujih ljudeh.

"Dobro dan, Mara!" je izpregovoril Ivo pri vratih in se je ozrl po sobi.

Pri peči je sedela vdova in mu je odzdravila s tihim in mrtvim glasom. A tudi hči je odzdravila. Pri oknu je sedela in njen glas je bil čist in lep, da je bilo Ivo žalostno. Domislil se je mladosti, leglo mu je po vsej duši in zelo neprijetno je bilo.

Tako hčerko bi lahko imel, tako lepo in mlado in bi bil ježen in bi prinesla vode vesela in lepa kakor spomlad.

"Sedi, Ivo!" je rekla vdova in je sedel.

"Prišel sem", je rekel, "ker bo treba iti..."

Potem je malo utihnil in tudi vdova je molčala.

"Kadar bom umrl, lahko greš z Marico v bajto k hosti. Lahko greš in ostaneš tam do smrti..."

Ivo je mislil spomniti na minulost, ono davno in v spominih živo stran je mislil omeniti, a je umolknil. Z nobeno besedo se ni dotaknil spominov in pozdravil je ter je odšel.

Potem je umrl in vso zimo je bila bajta prazna. Pajčevine so se pomnožile po kotih, velike in zaprašene so visele od stropa in po oknih so se napravile, da se je poznala zapuščenost. Nobenega živega bitja ni bilo nikjer; po sobi je stalo razvlečeno in zaprašeno pohištvo in v veži je bilo popolnoma enako. Ničesar živega ni bilo nikjer, samo mačka je še hodila okoli hiše. V podstrešju je spavala v slami in podnevi je sedela pogostokrat na pragu pred zaprtimi vratmi. Čepela je tam po več ur in je naposled odšla. Ali v zadnjem času je ni bilo več. Bogve kam je odšla in mogoče, da jo je raztrgala divja zver.

Zima je bila ostra in mrzla. Bajta je stala ob hosti in bilo je videti, kakor da bi bila tudi ona zaspala z vso naravo. Sneg je ležal na strehi, ledeni curki so viseli od nje in nikoli se niso odprla vrata. Nobene stee ni bilo do njih in popolnoma nedotaknjen je bil sneg vse naokoli.

Ali naposled so prišli na nebo temno-modri oblaki; to so bili tisti težki spomladanski oblaki, ki jih pripode topli vetrovi in beže znjimi dalje naprej za obzorje. Sneg se je tajal nanaglo in o zračje bilo prijazno in milo. Že se je bil stopil sneg in nič več ni bilo oblakov. Vse široko nebo je bilo temno-modro in spomladansko solnce je obsijalo vse holme in trate. V grmovju je začvetela dražestna vijolica in zvčki so se

Goreči ogenj iz plamena v mojem sreč gori, nobeden drug ga ne pogasi kakor tvoje črne oči...

Bog mu odpusti! Sív je bil in star, a se je spomnil na davno lepoto svoje mladosti; prsti so zatrepotali in so zaigrali...

To se je godilo v bajti dosti-krat, ob mraku se je godilo, ko je prihajal večer. Potem je pogostokrat vstal Ivo in je šel ven. Pred hišo je sedel, če je bila pomlad, in je gledal po dolini. Gledal je solnce, ki je bilo zašlo in se je samo še majhno rdečilo na nebu od večerne zarje.

Samo še toliko življenja je v meni, je pomislil in ni bil žalosten. Vse sem si napravil, je dejal sam pri sebi, za krsto imam in za pogreb; krsta bo črno pobarvana, na sredi križ iz zlatega papirja in ob straneh po dva angela z zlatimi perotini in velikimi lasmi. In zvonovi bodo lahko peli v tistem belem in lepem zvoniku, ki kipi visoko do obalkov. Peli bodo in se

"Pridi, Ivo!" so mu rekli in je bo slišalo daleč naokoli in vsi ljudje jih bodo umeli.

"Glejte, Ivo je umrl..." bodo rekli in se bodo spominjali.

"Glejte, kako je lepo na njegovem pogrebu..." bodo dejali in pojdejo za krsto na pokopališče.

Ivo je mnogo o tem mislil in se je naposled izpolnil. Slab je bil že ter star in je tisto zimo umrl. Nič ni vedel natančno, kdaj, ali ponoči je bilo. Čez noč je šla tam mimo smrt, potrkala je in se oglašila ter ga je odpeljala s seboj...

In tisto zimo je bila bajta zaprta in popolnoma zapuščena. Na mizi so ležale še citre ter prah je bil po njih in strune so bile rjave ter razglašene. Popolnoma samotno je bilo v bajti, zapuščeno pohištvo je stalo tuintam in nobenega živega bitja ni bilo nikjer.

Ob večerih in nočeh so sedale sove na streho in so na glas skovikale ter čuki so prileteli in so se oglašali plašno in odurno.

II. Ali še predno je Ivo umrl, se je napravil na neko pot. Spomnil se je ter nanaglo sklenil in šel. Mrak se je bil tedaj storil in bas so se bile pokazale prve zvezde na daljni večerni strani. Tihe in drobne so gorele v daljavi in so trepetale, kakor bi hrepenele bogve kam. Ivo je pogledal na tisto stran in mu je bilo mehko pri sreč.

"Zdaj grem", je rekel, "in bom povedal!"

Stopil je v hišo na drugem koncu vasi in se je vstavil v veži ter je vprašal: "Ali je doma vdova Mara?"

Srečala sta se.

Vsakdanja povest brez konca.

Spisal Fran S. Pinžgar.

VII.

Dominik je stonel pri mizi in si kakor v taktu gladil z levico koštanjeve lase. Oči je upiral v prazno ploščev na steni. Včasih je prenehel z roko, kakor bi zalotil globoko misel in bi se bal, da je ne bi prignil prehitro. Dvignil je sredinec z velikim prstanom in ga držal trenutek mirno proti stropu. Obraz se mu je zresnil, obrvi se nasmile. Priskimal je z glavo in vnovič pričel segati s prsti v lase.

"Tako je! Pa se človek ne domisli prej. Nekoga je treba, da te potrese in vzdrani ter ti reče: prijatelj, dani se, vstani! Rile son naprej prav počasi. Tena je bila pred menoj, da se roko nisem upal iztegniti predaleč. In sedaj mi je mankrat zažarelo tam na vzhodu, nekaj rdečega je šinilo čez goro in začuden sem se odahnil in široko so zadihale prsi. Dani se! — Oj, Malči!"

Takrat so se njegove oči tako radostno in hvaležno zasvetile, kakor bi se pred njimi izvršil veseli čudež. Domislil je se Malčike in zdela se mu je, da stoji ona na hribu, vrhu katerega je zažarelo in šinilo čez goro. Tamkaj je stala ona, zarja ji je svetila skozi prozorne gube na obleki, z roko ga je vabila za seboj in mu govorila lepe besede o veri, katere ni v ljudeh. V njem se je oglasila moč, ki ga je gnala z velikim upanjem, da se napravi na pot po strmi gori proti njej. Zagledal je cilj svojega popotovanja, ki ga doslej še ni ugledal. Kos kruha — to je bil njegov cilj. Po njem je segal dve leti, pomajal je ves mahušen na posodo svoj kapital na majhne obresti. Ni ga mogel naložiti; odklanjali so ga ljudje, pogledali njega in odšli mirno svojo pot. In on je bil kakor otrok, ki sega pod jablano za sadom. Nebojnih je, da hodi komaj brez pestunje. S težavo iz tega roke po jabolku, opeteka se tako majhen, da se komaj vidi iz trave. Pa hoče do jabolka. Zato leže v travo in zajoka, dokler ne pride mati, ga dvigne v naročje in mu pomore do sadu.

Otrok je bil Dominik. Njegove misli so bile tako boječje in majhne, da so si komaj upale čez ograjo na očetovem dvorišču. Košček kruha bi bil rad imel — in ker ga ni tukaj dosegel je hodil klaveren na pokopališče in nosil s seboj puško, ker ni vedel za cilje, ki so daleč od domačega dvorišča in visoko nad plotom, celo nad najvišjo goro.

In sedaj je prišla Malči. Pogledala ga je, v roko mu je segla in mu rekla: prijatelj. Pred njim se je zgodi, kakor bi se odprla velika vrata na dvorišču na stečaj in bi zagledal pred seboj dolgo pot, po kateri mora. Ve samo toliko, da je pot. Ne ve, kakšna je, ne pozna je, če je strma, če je senenata, ne ve, če je gladka in ne, če je grudovata. Samo to ve, da mora po tej cesti, naprej mora, da pride do cilja, ki se je zavestil daleč na gori, in da ga tam nekdo čaka, s katerim bo delil kos kruha, kateremu obriše solzo, če se razjoka, ali pa se zavese in zavriska žnjim, če se bo onemu tako hotelo. Dominik je prikrvrat v življenju spoznal, da je človek.

Ljudje so žnjim trpeli; mati ga je rodila, dala mu vse, celo svoje življenje in legla k pokojju, da more on živeti. Oče se je trudil na potih, podvevi in ponosi. Rodilo mu je polje, žel je težko snopje, da je mogel deliti njemu kruha. On naj pa sede za ogrado, ko dospo do polne sklade, v grm naj se skrije in tiho naj zajema iz sklade, da ne škrtne žlica in da se ne bi ozrl lačen popotnik, ki gre po stezi mimo lešce. Ne. On je človek; ljudje so trpeli, da so ti prislonili lesto na drevo, kjer je obesnega dosti sadja, v naročje so te dvignili, da moreš do jablana — in ti si mislil nanjo in si sklenil, da zlezeš na vrh ter tiho poješ sad za sadom in na tla onim, ki gledajo lačni v veje, ne vržeš niti peclja. Ne, Dominik, ti si človek. Vrh lesto so te dvignili, sedaj moraš sam med veje. Težko je, ker nisi vajen. Toda moraš, ker si človek in moraš zaradi ljudi. Ne smeš sam jesti kruha, deliti ga moraš; istemu rodu na zemlji, ki je tebo dvigal, istemu moraš vrniti znojne kaplje; to je tvoj cilj, Dominik. —

Vstal je. Po sobi so odmevali krepki koraki. Diani je razprostri, kakor bi hotel vreči med množico bogatih darov. Zagledal je med njo drobno postavbo. Zna ni so mu bili lasje, oči so bile čisto domače. Velika duša je trepetala v njih.

To je ona. Z gore, kjer je stala v zarji, se je vrnila med množico in je tudi dvignila drobno roko, ter jo iztegnila po Dominikovem daru.

"Malči!"

Obstal je Dominik, kakor bi se ustrašil in razveselil, vse obenem. Ali hitro je napravil odločen korak.

"Dvignem te, Malči, iz množice te dvignem in potegnem k sebi. Ti si mi pokazala cilj, ti si vzbudila mojo moč; pri meni boš sedela in prej dam tebi kruha, kakor ga odloim zase. Tvoja ljubezen bo moja luč, moja moč. Tvoja ljubezen..."

Dominik je ponovil in se naslonil k steni ob oknu.

"Njena ljubezen — ki je ukradena, ne more mi je dati."

Dominik se je razžalostil. Vse, široka zarja na vzhodu je hotela zatemeti, na dvorišču so se vrata zganila v tečajih, kakor da bi se zapirala. Toda ni bilo več moč. Odprta so bila, bilo je samo zamižala in se razplamnela še jasneje. Vedel je, da mora za lučjo, in vedel je, da mu jo je prižgala Malči.

"Kasneje lahko še spoštujem, se celo žrtvujem..."

Tako je govorila večeraj.

Morda me še čeni; prijatelj me je mazvala, morebiti vrne oni ropar ukradeno ljubezen... Ropar... Ropar se ne vrne, ko je ubil človeka.

Dominik je zagledal pred seboj bridko razpotje. Komaj se je razveselil, da je prišel preko praga, da je nastavlil nogo na pot in pogledal daleč za ciljem. In že — se skozi vrata ni prišel — bi skozi roparje prejšnje megle, nato in otroške želje, da bi segal čez plot do sadu. Ali sedaj je bilo prepozno. Na vzhodu se je čezdalje bolj dani, klicalo ga je z mogočno silo na pot — človeško.

"Moraš! Sam tisti glas, ki te je poklical, tista roka, ki se je ljubeznivo dotaknila tvoje roke, s tebi glas in tista roka sta na poti tvojega romanja položila prvo trnjo. In ti moraš naprej, če hočeš biti človek. Sicer si suha mladika. Odrežbo naj te in naj te iztrebijo, da boš koristen vsaj takrat, ko razpadeš."

Dominikove ustnice so se stresle, kakor bi se jih dotaknil z grenko pijačo...

Nekdo je krepko pritisnil na kljuko in vstopil. Besede ni izpregovoril oče. Sedel je k mizi in se nagnil nad veliko knjigo. Pri sedel je tudi Dominik nasproti očetu, pomolil pero in iskal, kaj je prekinil račune. Očetovo pero je krepko drsel po polah; včasih je premaknil nogo, čevelj je zakrskpal, oče je potegnil po bradi z roko in čepet je šumelo pod peresom.

Pero umolkne. Oče se obrne od mize in gleda dolgo skozi okno.

"Dominik!"

Neizmerno resen je bil očetov glas.

"Prosim, oče?"

"Dominik, zakaj mi to napraviš?"

V besedah je bila žalost.

"Oče, prosim, povejte mi! Ne vem, kaj mislite."

"Moj sin!"

Oče se je ozrl čez rame, ne da bi okrenil života, in pogledal sila z očmi, v katerih je bilo vse polno skrbi, očitania in prošnja.

Dominik je vstal in se približal očetu. Njegov korak pa ni bil plašen. Nič ni bilo v njem kesanja in slaba vest se ni glasila. Ali polne globokega usmiljenja in spoštovanja so bile njegove oči, ko je stopil pred očeta.

"Oče, s čimur sem vam napravil trdnice žalosti, odpustite mi! Povejte, kaj je bilo, in nikdar več ne storim tega. Če se me drži kakor s krepčji, odtrgam in vržem proč od sebe, zaradi vas, oče, da niste žalostni!"

Oče se je ozrl na sina; z lica mu je bral moč s sivo brado, da sin ne laže.

"Dominik, pusti tisto žensko; zaradi mene jo pusti in zaradi ljudi!"

Dominik se je stresel, ker se je domislil dane besede in se spomnil nje.

"Malči!"

Izgovoril je polglasno in s strahom, kakor bi se zbal, ker je izdal veliko skrivnost. Oče je gledal nepremično v sina in ni izpregovoril. Dominik je ponovil drugič. Tedaj se je zavedel, strah

je izginil in prašal je mirno in zavestno:

"Mislite Malči?"

"Morda. Tista, ki je na pošti; ne vem za ime."

"Da, tista je Malči!"

"Toraj pusti to žensko, Dominik. Govori se po Selinju o tej stvari, govori slabo in moji hiši na sramoto. Bogve kakova ženska je to; mlada in brez službe, pa se potika pri tujih ljudeh. Dominik, varuj se takih žensk. Premisljaj in se neumen. Poslušaj očeta!"

"Oče, Malči nima doma in nima kruha. Zame je vsaj streha razprostrta doma in miza pogrnjena, zanjo ni nikjer očeta, ne matere. Oče, ne verujte ljudem! Malči je dobra, take ni, tako nedolžne, tako odkritosrčne, ljudje so hudobni, zaradi nje se ne bojte zame! Ona mi je... ona... mi je kakor mati."

"Dominik, kako dolgo boš še otrok? Ti ne poznaš žensk!"

"Oče, ona mi je — verujte, oče — nekaj drugega kakor lepa ženska — ne veste, kaj mi je..."

"Dominik, iz tvojih besedi govori sreč, ki je že ujeta. Sin, raztrgaj mreže, dokler je čas. Če bo prepozno, tedaj se spomni očetave besede!"

Oče se je obrnil nevoljen od njega. Potem je bil molk. Pero je bežalo po široko odprti knjigi.

VIII.

Dominik se je naravnal na pošto. Njegovo srce je bilo klaverno. Prebudilo se je in zahrepelo, pa je nenadoma padlo nanj kakor teža. Nikjer ni videl izhoda, Morila ga je očetu dana beseda, da odtrga od sebe vse, kar bi polnilo očeta z žalostjo. Tedaj pa ni slutil, da je objubil nekaj tako silno bridkega. Malči je stala očetu nasproti, skromna in majhna. Samo oči so se dotikali njegovega srca. Govorile so mu: Le pojdi, ogni se me, prijatelj!

In te oči so se mu zdele objokane. Ni vedel, kam bi šel. Napisal je drugo pismo; počasi je pisal, napolnil vse strani. Ko je pa prečital, je izpoznal, da ni nič povedal. Odprl je vrata pri železni peči in vrgel koščke raztrganega pisma na ogenj.

"Zaradi očeta ne bi šel več do nje, zaradi očeta. Sešel bi se gotovo še kdaj žnjo, ko se prikopljem višje, blizu do cilja. Ne pozabim je gotovo nikoli — in tudi ona — Ni mogoče, da bi me pozabila. Ali ker je začela, mama — ne, sedaj moram do nje, da ji vse razodenem in potem se poslovim."

Premislil je vse besede, ki mu jih je govorila mama.

Kaj sem storil, da me tako preganjajo, da njo sodijo in obsojajo ljudje, ki niso vredni, da bi se ozrlj nji v obraz. Tista Pepea! Čemu hodi ta ženska k nam v vas? Menda zato, ker edina nam v Selinju pozniš šerpo z dolgimi cotami, poletu pa slannik. Seveda! Ko bi mama poznala to žensko!

Torej Pepea me je videla, da sem se izprehajal z Malči. Kako strašno! Pri belem dnevu, na očiti cesti — in najin pogovor!

Pa govori mami:

"Oh, gospa, škoda Dominika, škoda, ker je tako dober! Ta ga izpelje! Ne veste, kako se nosi, kakor grofovska hči. Kje neki bi dobila zlato zapestnico in židano bluzo — kje, ko nima službe in ne dobi? Pošten človek ne upa govoriti o takih ljudeh. Gospa, ko bi vedeli, kako gleda! Mimo nje sem šla oni dan, pa se je ozrla s tistimi očmi, vrag jih je poenil, kakor oglje so, in gorčice. Po životu me je izpreletelo in skoro na glas sem vzdihnila: Revez Dominik! Kakšno pohujšanje za faro! Iztrajal naj bi jo, župan postavim, ali kdorkoli..."

Tako je govorila Pepea in potem pila z gospo Skromnovo kavo.

"Pepea, ne smeš se veseliti. Sedaj grem nalašč na pošto. Malčjo povabim na izprehod; solnce sije. Mimo gostilno pojdeva, kjer je Pepea doma, in tam bo stala na pragu ali visela na oknu. Dobro vem, da bo tam. Saj vedno visi na oknu ali pa stoji na vratih in presoja ljudi, kakor sodnik s sodnega stola. Ko maju zagleda, bo stisnila ustnice, v srečo se bo ujezila. Jaz se pa glasno zasmejem in pogledam Malčji v obraz ter jo rahlo stisnem za drobčeno roko. Pa jo povedem dalje. Čakaj, Pepea, napravim ti grenekega veselja in zadosti ti ga napravim!"

Dominik je vstal in se naravnal na pošto.

"Lord, še ti se posamejš v tvojem dobrem pasjem srečo, ko pojdemo mimo Pepea!"

Lord je dvignil glavo do njegove roke in jo obziral.

Prišla sta do napol gosposke hiše, ki je imela dvojna okna. Ta lastnost gostilne, kjer je bila doma Pepea, je bila toliko važnosti, da je hiša prvačila v Selinju. Zakaj drugod so imeli leto in dan nabita enojna okna, ki so jih pozimi za pedenj visoko zasuli z žganjem.

Dominik se je ozrl na okna, pa Pepea ni bilo. Pogledal je na vrata; tudi tam ni stala Pepea.

"Ni je", si je mislil. "Če je ne bo, ko pojdeva mimo z Malčko, mi pokvari veliko veselje."

Še enkrat je pogledal proti vratom: morda je za podboji skrita. Pa ni bila. Ali na prag je stopil njen oče, človek velike modrosti, s katero je dan na dan množil bele kronce.

"Kam, gospod Dominik, kam?"

"Na pošto, gospod Čuden!"

"Kaj bi na pošto? Nikogar ni doma! Vsi so pri nas! Poslušajte klavir! Notri pojdit! Kakor v raj, tako veselje je danes pri nas."

Dominik se je ustavil in široko pogledal Čudna.

"Vsi pri vas?"

"I, kje pa bodo, lepo vas prosim! Moja rebulja in gnat! Do Ljubljane in še naprej do Hrva-tije ne dobite take kaplje in svinjne!"

Dominik se je ustrašil in se začudil. Oštr se mu je ognil s praga, da je vstopil.

Pred vratni je zaslišal prešeren smeh.

"Kakor Malčkin glas", je pomislil. "Ali tako se ne smeje ona; bogve kdo ima tako podoben glas."

Rahlo je pritisnil in odprl duri. Omizje ga ni zapadlo. Vsi so se glasno smejali, zlata rebulja je kapljala na mizo, ko so dvigali kozarce in trkali.

Mara se je prva ozrla.

"Gospod Dominik!"

Vstala je in mu šla naproti ter ga gorko stisnila za roko. Z očmi ga je posvarila z dolgim pogledom. Dominik je bral v njem koristen nauk.

"Moja prijateljica, gospa Ida Nagelj, njen sin Rudolf, lajtnant."

Dominik je prisledel k Mari. Ob Malčki ni bilo prostora, ker je primaknil prav do nje stol lajtnant, kateremu se je poznalo na sablji, da je še ne nosi dolgo.

Pepea mu je natočila rebulje.

"Po vas smo naložili poslati. Pa ste sami prišli; kako je prav! Ne veste, Malčka je danes kakor igračka, kakor grlica. Bratovščino bi ji pomnila, tako se mi ljubi! Na zdravje, gospod Dominik!"

Pevea je dvignila kozarec in vsi so veselo napivali Dominiku. On je trkal žnjimi, pa nikogar ni pogledal v oči. Iskal je Malčkinih, pa jih ni našel. Kratak pogled — in še tedaj mu je odmaknila oko. Dolge, črne vešice so se povsile na lice, katero je še bolj zardelo.

Lajtnant je sedel h klavirju in bunal po šibkih tipkah. Zvenelo je iz starih razglašenih strun, da je trpelo človeško uho. V Selinju je na Vidovo nedeljo taka godba, ko pred cerkvijo barantaci nove kose prodajajo, pa kmetje potrkavajo nanje in jih presoajo.

"Gospod lajtnant, mi smo vojaei korenjaci!"

"Prosim, petkrat sem že igral!"

"V šesto zahtevam! In zapojte tudi!"

Malči ga je pogledala zapovedujoče, čelo se ji je stemnilo — lajtnant je pa začel peti s sklanim glasom.

Dominik se je razžalostil. Lajtnantovi pogledi so objemali Malčko. Ona se pa ni ganila. Koketno je kadila cigareto in gledala vanj, kakor bi pri klavirju slonela pusta soha vsakega podobarja.

"Dominik, bodite veseli! Sicer vam povem mevža! Pijte kozarec rebulje, da se zvedrite!"

"Mara, jaz grem odtod. Sicer planem na tega človeka in naredim veliko sramoto sebi in vsem!"

"Dominik, ali me niste razumeli, ko sem vam segla v roko?"

"Razumel, oj, razumel; ali meni je prehudu. In ona? Malči takšna! Jaz grem."

"Tiho in nikamor ne hodite! Sedite tako-le, kakor sedim jaz, in se veselite, da ste v Selinju pri glediški glumi. Dobra vam bo. Meni je tako ugodno, kakor bi po izborni večerji od kozaren sekta gledala velikomestni tingeltangel."

Lajtnant je odpet dve kitici. Mara se je zamuznila in mu zaploskala. Malči se ni ganila. Nogo je oprla na lajtnantov stol. Hotel je sedeti.

"Prepovedano! Da capo!"

"Gospica, vi se šalite! Sestie sem igral."

"Da capo! Prej mi še dajte drugo cigareto. Ta ne vleče!"

"Prosim, izvolite!"

Rudolf je hitro pomnil tobac-nico.

"Da capo!"

"Gospica, ko bi kaj drugega?"

"Mi smo vojaei — da capo! Jaz uživam, in če ste kavalir, me ne boste žalili."

Drumk — drumk — drumk — Vnovič so se oglasile strune, kakor nove kose pred cerkvijo v Selinju na Vidovo nedeljo.

"Mara, kaj ne, kako so srečni ti otroci! Iz same ljubezni si nagajajo!"

Nageljnovki so se svetila lica vesele radosti.

"Kaj ne, Ida, ti kar uživaš! Se ve tekega sina imeti, vojaka-korenjaka; kaj se ti mara."

"Ah, veš, Mara, moj Rudi ima zares nekaj, da vse ženske obnori. Lahko bi izbral enkrat."

"Kako grofice dobi, pa grad žnjo in konj v obliči. Boš videla, Ida, tak fant! Še v grofovskih kočijah se boš vozila, zavidam te!"

"Bogve, kako se pride; vse je mogoče."

Ke je lajtnant odigral desetič "Mlade vojae", mu je dovolila Malči, da ji je smel prižgati cigareto. Dotaknil se je njene roke z enim samim prstom; tedaj bi bil Dominik storil veliko neumnost, da ga ni pokrotila Mara.

Pogledala je na uro.

"Gospoda, dolžnost me zove. Hvala lepa! Na svidenje kmalu!"

Gospa je dala zapreči; lajtnant je spremil Malči preko ceste do pošte. Dominik je pa šel za njim s povešeno glavo in z veliko jezo v sren. Za slovo je stisnil lajtnantu roko, da ga je zabolet, in odšel po stopnicah za Mara.

Malčka je šla na divan in si naslonila glavo na roko.

Dominik je sedel k mizi in gledal zamišljen predse.

Mara je stopila sredi sobe, pogledala molčeči par in se jima zasmejala.

"S šibo bi vaju, kakor otroka!"

"Mara, jaz sem neizmerno trudna!"

Lord je dvignil glavo do njegove roke in jo obziral.

Prišla sta do napol gosposke hiše, ki je imela dvojna okna. Ta lastnost gostilne, kjer je bila doma Pepea, je bila toliko važnosti, da je hiša prvačila v Selinju. Zakaj drugod so imeli leto in dan nabita enojna okna, ki so jih pozimi za pedenj visoko zasuli z žganjem.

Dominik se je razžalostil. Lajtnantovi pogledi so objemali Malčko. Ona se pa ni ganila. Koketno je kadila cigareto in gledala vanj, kakor bi pri klavirju slonela pusta soha vsakega podobarja.

"Dominik, bodite veseli! Sicer vam povem mevža! Pijte kozarec rebulje, da se zvedrite!"

"Mara, jaz grem odtod. Sicer planem na tega človeka in naredim veliko sramoto sebi in vsem!"

"Dominik, ali me niste razumeli, ko sem vam segla v roko?"

"Razumel, oj, razumel; ali meni je prehudu. In ona? Malči takšna! Jaz grem."

"Tiho in nikamor ne hodite! Sedite tako-le, kakor sedim jaz, in se veselite, da ste v Selinju pri glediški glumi. Dobra vam bo. Meni je tako ugodno, kakor bi po izborni večerji od kozaren sekta gledala velikomestni tingeltangel."

Lajtnant je odpet dve kitici. Mara se je zamuznila in mu zaploskala. Malči se ni ganila. Nogo je oprla na lajtnantov stol. Hotel je sedeti.

"Prepovedano! Da capo!"

"Gospica, vi se šalite! Sestie sem igral."

"Da capo! Prej mi še dajte drugo cigareto. Ta ne vleče!"

"Prosim, izvolite!"

Rudolf je hitro pomnil tobac-nico.

"Da capo!"

"Gospica, ko bi kaj drugega?"

"Mi smo vojaei — da capo! Jaz uživam, in če ste kavalir, me ne boste žalili."

Drumk — drumk — drumk — Vnovič so se oglasile strune, kakor nove kose pred cerkvijo v Selinju na Vidovo nedeljo.

"Mara, kaj ne, kako so srečni ti otroci! Iz same ljubezni si nagajajo!"

Nageljnovki so se svetila lica vesele radosti.

"Kaj ne, Ida, ti kar uživaš! Se ve tekega sina imeti, vojaka-korenjaka; kaj se ti mara."

"Ah, veš, Mara, moj Rudi ima zares nekaj, da vse ženske obnori. Lahko bi izbral enkrat."

"Kako grofice dobi, pa grad žnjo in konj v obliči. Boš videla, Ida, tak fant! Še v grofovskih kočijah se boš vozila, zavidam te!"

"Bogve, kako se pride; vse je mogoče."

Ke je lajtnant odigral desetič "Mlade vojae", mu je dovolila Malči, da ji je smel prižgati cigareto. Dotaknil se je njene roke z enim samim prstom; tedaj bi bil Dominik storil veliko neumnost, da ga ni pokrotila Mara.

Pogledala je na uro.

"Gospoda, dolžnost me zove. Hvala lepa! Na svidenje kmalu!"

Gospa je dala zapreči; lajtnant je spremil Malči preko ceste do pošte. Dominik je pa šel za njim s povešeno glavo in z veliko jezo v sren. Za slovo je stisnil lajtnantu roko, da ga je zabolet, in odšel po stopnicah za Mara.

Malčka je šla na divan in si naslonila glavo na roko.

Dominik je sedel k mizi in gledal zamišljen predse.

Mara je stopila sredi sobe, pogledala molčeči par in se jima zasmejala.

"S šibo bi vaju, kakor otroka!"

"Mara, jaz sem neizmerno trudna!"

Lord je dvignil glavo do njegove roke in jo obziral.

Prišla sta do napol gosposke hiše, ki je imela dvojna okna. Ta lastnost gostilne, kjer je bila doma Pepea, je bila toliko važnosti, da je hiša prvačila v Selinju. Zakaj drugod so imeli leto in dan nabita enojna okna, ki so jih pozimi za pedenj visoko zasuli z žganjem.

Dominik se je razžalostil. Lajtnantovi pogledi so objemali Malčko. Ona se pa ni ganila. Koketno je kadila cigareto in gledala vanj, kakor bi pri klavirju slonela pusta soha vsakega podobarja.

"Dominik, bodite veseli! Sicer vam povem mevža! Pijte kozarec rebulje, da se zvedrite!"

"Mara, jaz grem odtod. Sicer planem na tega človeka in naredim veliko sramoto sebi in vsem!"

"Dominik, ali me niste razumeli, ko sem vam segla v roko?"

"Razumel, oj, razumel; ali meni je prehudu. In ona? Malči takšna! Jaz grem."

"Tiho in nikamor ne hodite! Sedite tako-le, kakor sedim jaz, in se veselite, da ste v Selinju pri glediški glumi. Dobra vam bo. Meni je tako ugodno, kakor bi po izborni večerji od kozaren sekta gledala velikomestni tingeltangel."

Lajtnant je odpet dve kitici. Mara se je zamuznila in mu zaploskala. Malči se ni ganila. Nogo je oprla na lajtnantov stol. Hotel je sedeti.

"Prepovedano! Da capo!"

"Gospica, vi se šalite! Sestie sem igral."

"Da capo! Prej mi še dajte drugo cigareto. Ta ne vleče!"

"Prosim, izvolite!"

Rudolf je hitro pomnil tobac-nico.

"Da capo!"

"Gospica, ko bi kaj drugega?"

"Mi smo vojaei — da capo! Jaz uživam, in če ste kavalir, me ne boste žalili."

Drumk — drumk — drumk — Vnovič so se oglasile strune, kakor nove kose pred cerkvijo v Selinju na Vidovo nedeljo.

"Mara, kaj ne, kako so srečni ti otroci! Iz same ljubezni si nagajajo!"

Nageljnovki so se svetila lica vesele radosti.

"Kaj ne, Ida, ti kar uživaš! Se ve tekega sina imeti, vojaka-korenjaka; kaj se ti mara."

"Ah, veš, Mara, moj Rudi ima zares nekaj, da vse ženske obnori. Lahko bi izbral enkrat."

"Kako grofice dobi, pa grad žnjo in konj v obliči. Boš videla, Ida, tak fant! Še v grofovskih kočijah se boš vozila, zavidam te!"

"Bogve, kako se pride; vse je mogoče."

Ke je lajtnant odigral desetič "Mlade vojae", mu je dovolila Malči, da ji je smel prižgati cigareto. Dotaknil se je njene roke z enim samim prstom; tedaj bi bil Dominik storil veliko neumnost, da ga ni pokrotila Mara.

Pogledala je na uro.

"Gospoda, dolžnost me zove. Hvala lepa! Na svidenje kmalu!"

Gospa je dala zapreči; lajtnant je spremil Malči preko ceste do pošte. Dominik je pa šel za njim s povešeno glavo in z veliko jezo v sren. Za slovo je stisnil lajtnantu roko, da ga je zabolet, in odšel po stopnicah za Mara.

Malčka je šla na divan in si naslonila glavo na roko.

Dominik je sedel k mizi in gledal zamišljen predse.

Mara je stopila sredi sobe, pogledala molčeči par in se jima zasmejala.

"S šibo bi vaju, kakor otroka!"

"Mara, jaz sem neizmerno trudna!"

Lord je dvignil glavo do njegove roke in jo obziral.

Prišla sta do napol gosposke hiše, ki je imela dvojna okna. Ta lastnost gostilne, kjer je bila doma Pepea, je bila toliko važnosti, da je hiša prvačila v Selinju. Zakaj drugod so imeli leto in dan nabita enojna okna, ki so jih pozimi za pedenj visoko zasuli z žganjem.

Dominik se je razžalostil. Lajtnantovi pogledi so objemali Malčko. Ona se pa ni ganila. Koketno je kadila cigareto in gledala vanj, kakor bi pri klavirju slonela pusta soha vsakega podobarja.

"Dominik, bodite veseli! Sicer vam povem mevža! Pijte kozarec rebulje, da se zvedrite

I. I. Kraszewski:

UMIRAJOCI.

ZGODOVINSKI ROMAN.

(Za "Glas Naroda" priredil J. T.)

(Nadaljevanje).

— Ravno prej ste pripoznali, da se dolgočasite. — Vam se zdi, da je ta dolgočas naravna potreba, toda temu ni tako. — Vzrok tega dolgočasia je pomanjkanje dela. — Začnite se baviti s kako stvarjo. — Bodisi z zemljepisem, zgodovino, ali s čem drugim. — To je zelo dober svet, toda zame ni. — To je ravnotako kot če bi svetovali slepecu, da naj se posveti slikarstvu. — Za delo je treba moči, navdušenja. — Jaz nimam ne moči ne navdušenja. — Potemtakem morate dobiti moč in navdušenje. — Na vsak način pa morate hoteti. — Prav imaš. — Rečem ti pa samo, da človek, ki je izgubil voljo, ne more volje več pridobiti. — Ne, to ni resnica. — Proti temu odločno protestiram. — Knez se je čudno zasmehljaj. — Na obrazu se mu je poznalo, da hoče končati ta pogovor. — Naenkrat je pogledal skozi okno. — Kaj je pa to? — Sel s pismom? — Trenutek pozneje je vstopil lakaj in mu izročil na srebrnem podstavku pismo. — Knez je pretrgal zavitek in začel brati. — Zenon, ki je stal malo vstran, ga je neprestano opazoval. Knez je bil namršil čelo in si začel griziti ustnice. — Poglej, če hočeš — je rekel Zenonu. — Človek pa res ne more najti nikjer mira. — Že zopet bomo dobili goste. — Generalu se je posrečil lov. — Ko je prebral Zenon pismo so se mu zaiskrile oči. — Knez! — je vzkliknil — kmalo bi rekel, da verujem v čudeže. — Bogata grofica bo prišla k nam. — Treba se je samo skloniti in utrgati cvetko. — Ne, ti me ne razumeš — ga je prekinil Robert. — Jaz nočem ničesar, jaz ne zahtevam ničesar razen mira. — Pa podjite v samostan — je pristavil pan Zenon Zurba skoraj jezo. — Svet ne pozna mira. — Kdor zahteva mir, zahteva nekaj nemogočega. — Knez, vi hrepenite po nekem idealu. — Temu idealu se morate odpovedati in začeti resno živeti. — Poročiti se morate, knez, bogato se morate poročiti in rešiti svojo družino. — Morda so to trde besede, toda so iskrene. — Knez je napeto poslušal in prebledel. — Sprva je bil jezen, potem se mu pa stopile solze v oči. — Znova je stopil k prijatelju in ga pritisnil k sebi. — Prav imaš, prav imaš — je rekel s pridruženim glasom. — Govoril si kot prijatelj. — Dovolj, razumel sem te, popolnoma sem te razumel. — Hvala ti, stokratna hvala. — Zdaj grem k očetu. — Po teh besedah je vzel pismo v roko in odšel k staremu knezu.

IX.

Že dolgo časa ni bilo v Bransku tako sijajno, kot je bilo pri sprejemu grofa Močinskoga. — Tudi stari knez je izprevidel, da je napočil ugoden trenutek. — Sam je nadziral vse predpriprave, izdajal je povelja in svetoval. — Stara Marta je imela polne roke dela. — Gospodična Antonija je urejevala sobe, pripravljala za grofice. — Zenon je pomagal Robertu. — Naslednji dan okoli poldneva je bilo že vse pripravljeno. — Tudi prišel iz svoje sobe stari knez ter pregledal vse sobe. — Starec je bil precej miren, dasiravno so mu vsi zatrdili, da se Bransk ne more stramovati gostov. — Knežinja Stela in njena prijateljica Antonija sta bili v sobi, pripravljene za angleško guvernanto. — Veš kaj, moja draga? — je rekla knežinja. — Kaj pa? — Bog ve, kako bi bilo, če bi se Robert zaljubil v Alfonzino? — Ali bi ne bilo lepo, kaj? — Vsi pravijo, da se Robert dolgočasi in da bi bilo boljše, če bi se poročil. — Antonija se je nekoliko nasmehnila, zastokala in zardela. — Tudi jaz sem že mislila na to — je zašepetala. — Ko je vstopil nek služabnik, sta morala pogovor prekiniti. — Proti večeru se je pripeljal knez Hugon. — Vajeti je vrzel služabniku in odšel po stopnicah v bratovo sobo. — Brata sta se objela in pljubila. — Hugon, Bog ti povrni vse — je rekel starec. — No, povej kako je? — Nič slabega. — Vse je dobro. — Vse je odvisno od Roberta. Če bo on pameten, bomo zopet na konju. — Grofica ni ne grda ne lepa. — Nežna je in nekoliko prenapeta. — Tega se je skorajgotovo nazvela od svoje angleške guvernante. — Oče pa sploh ne bo prišel v poštev. — Njega se da okoli prsta oviti. — Da, njega poznam — je odvrnil komornik. — Seveda ga poznam še kot mladega moža. — Zdaj je pokorni služabnik svoje hiše, katere ga lahko vleče za nos kot se ji poljubi. — Seveda, kot sem že rekel, od Roberta je vse odvisno. — Tudi Angležinjo moramo dobiti na svojo stran. — Po teh besedah sta se brata zopet objela in se šla oblačiti. — Ko se je starec oblekel v svojo rdečo in z zlatimi vrvicami prešito uniformo, je šel v sprejemnico ter poklical k sebi sina Roberta. — Starec se je bal, da bi česa ne zanemaril, da bi ne izpolnil svojih nalog. — Toda Robert je vedel, kaj je njegova dolžnost. — K očetu je prišel lepo oblečen in veslega obraza. — Oče se ga je neizmerno razveselil. — Robertu so se zaiskrile solze v očeh, in z vso silo se je premagal, da se mu niso vdrle po licih. — Naenkrat se je zaslišalo na dvorišču pokanje bičev. — Na pragu palače je bila knežinja Stela z Antonijo in mladim Zenonom Zurbo. — General, ki se je bil naglo preoblekel, je sprejel goste k staremu knezu. — O tem sprejemu se ne da veliko povedati. — Oči vseh so bile vprte v krasno, toda neokusno oblečeno grofice Alfonzino. — Njen rmeni obraz je bil zadobil limonino barvo. — Poznalo se ji je, da je bolna. — Tudi angleška vzgojiteljica Miss Burglife je bila skrajno neokusno napravljena. — Robert, ki je bil na ta dan izvanredno krasen in je bil oblečen kot kak kraljevi sin, je pogledal žensko, katero so mu določili za ženo, in prebledel. — Ko je opazila grofica Alfonzina knežinjo Stelo, je zardela. — Nekako ponižano se je čutila pred njeno nebeško lepoto. — Prvi pozdrav je bil precej mrzel, popolnoma po obredih. — Ko se je splošno razburjenje nekoliko poleгло, so se začeli malo prijaznejše pogovarjati. — Najmanj je govorila Alfonzina. — Blek knezove palače jo je presenetil, v srcu se ji je porodila zavist.

Knežinja Stela jo je slednjič spremila v sobo, češ, da se bo pred čajem malo odpočila. — Kot smo že omenili, si je Alfonzina kneza Roberta najprej zelo površno ogledala, pozneje ga je pa začela malo bolj natančno opazovati. — Pa tudi Miss Burglife ga je pozorno motrila. — Na obe je napravil skoraj enak utis. — Zvečer je stopil pan Zenon v knezovo sobo. — Ti si mi pa vedno za petami — je vzkliknil knez Robert. — No, kaj mi boš povedal o grofici? — Jaz? — je vprašal Zenon v zadregi. — Jaz? — Jaz se vendar nisem seznanil žnjo in nisem izpregovoril žnjo niti ene besede. — Toda, kakšen utis je napravila nate? — Po pravici vam povem, da je to še precej neotesana snov, iz katere bi se pa morda dalo napraviti knežinjo. — To je seveda odvisno od umetnika, ki se bo bavil s tem delom. — Izborni si se izvelel iz zanjke. — Toda vrjemi mi, da sem pričakoval še nekaj veliko slabšega. — Če je že tako, da se moram poročiti, ne da bi vprašal svoje srce za svet, se bom torej poročil. — Oba sta umolknila in se zamislila. — Naslednje jutro sta tekmujoči stranki zopet nastopili. — Grofica Alfonzina je bila še bolj neokusno napravljena kot prej. — In dan, ravno tako tudi njena vzgojiteljica Miss Burglife. — Stela je imela na sebi čisto navadno obleko, ki ji je pa izborni pristojala. — Bila je lepa kot anđelj. — Tudi gospodična Antonija je visoko orekašala grofice in njeno vzgojiteljico. (Dalje prihodnjice).

Iz Bayonne.

Seja stavkarjev se je sicer vršila, toda pri seji je bilo skoro več polijevajev in Rockefellerjevih zastopnikov kot delavcev. — Vendar kljub temu so delavci na katere so bile takorekoč namerjene policijske puške, glasovali, da se ne vrnejo na delo, dokler ne bodo vsi delavci nazaj sprejeti. — Na kako priboljšanje delavci še nislajo ne.

Od doma.

Papir ni bil umetnozobčast, z dišavami ni bil oblit; niti ni bil zlatoročast, rudečim trakom ne povit.

A pač! Oko na vrhu lista na zlate črke šine mi: pozdrav želijo slova tista z rojstvene doline mi.

"Od doma!" vsklik se mi izvije, nitreje bije mi srce, in pred očmi mi raj zasije, ko v listove strnim vrste.

Pisala roka ljubezniva, o, roka materina je; narekala ljubezen živa ta skromni list za sina je.

Te črke mrtve, vrste krive ljubezen gorko diha, in slike lepe, ljubeznive z lista se nasmihajo.

Da, slike ljubeznive duša z prošlosti privabi mi; v teh slikah raz sree okuša in trpkih dni pozabi mi.

Ne, ne! opisati mogoče z besedami ljubezni ni, ti materino sree vroče lo sina svojega goji.

Zato pa, mati, lepa hvala za tre trenutke sreče ti! Nehesa naj bi poplačala skrbno sree ljubeče ti!

A. Zdenčan.

Dr. LORENZ,

Specialist moških bolezni

Jas sam edini hrvaško govoreči specialist moških bolezni v Pittsburghu, Pa.

DR. LORENZ.

644 Penn. Av. II. nadst. na ulici
Uradne ure: dnevno od 9. do 6. ure
od 8. ure zvečer v net. k. od 9. dopolne do 2. popoldne.
Vedejo od 10. dop. do 2. popol.

RABIM DOBRO KUJARICO,

katero veseli kuhati v kempi. Plača \$30 na mesec; dobra kuharica dobi tudi večjo plačo. Delo stalno za dalj časa. Prednost imajo samske, vdove ali oženjene brez otrok.

Hubert Mihč, (14-10 3x v 2 d) Pickens, W. Va.

Potujočim Slovincem

priporočam svoj dobro urejeni **SALON** ter snažna prenočišča. Prodajam dobra domača vina po zmerni ceni. Prijetno shajališče Slovencev!

Jos. Birk,

6006 St. Clair St., Cleveland, O.

DARUJTE PAR CENTOV SLOVENSKEM TRPINOM V STARI DOMOVINI!

Dr. KOLER

638 Penn. Ave., Pittsburgh, Pa.

SLOVENSKI ZDRAVNIK

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specializirani v Pittsburghu, ki ima izšolano prakso v zdravstvu in vseh možnih boleznih. Svoje ali nestrupljeno krevt zdravi s glasovitim 604, ki ga je izumel dr. prof. Erlich. Če imate mraz, ali mahu, ali kašlja, ali gripa, ali bolečina v kosteh, pridite in izdajte vam bo tri. Ne čakajte, ker ta bolezen se nalezla. Izgubite s tem čas, kasneje ali tri dni in tudi vse druge posledice, ki nastanejo radi izrabljanja samga sebe. Kakor hitro opazite, da vam po-
nuhuje moka, smotnost, ne čakajte, temveč pridite in jaz vam jo bom zopet povrnil.
Bolenje čevl, ki vodi in mahuje zdravim v kratkem času. Hidrocele ali kilo odstranim v 30 urah in sicer brez operacije.
Bolezni mahuje, ki povzročajo bolečine v križu in hitro in vseh tistih pri spuščanju vode, odstranim v 60 tovatost.
Reumatizem, trganje, bolečina, otokline, središča škrofa in druge bolezni, ki nastanejo v ledi nadeže krevt odstranim v kratkem času in si potreb-
no ledati.
Uradne ure: V ponedeljkih, sredah in petkih od 8. jutraj do 8. popoldne. V torek, četrtek in sobotah od 9. ure jutraj do 8. ure zvečer. Ob nedeljah pa do dveh popoldne. 8. popoldne ne delam. Pridite osobno. Ne poslabšajte časa in stiskov!

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRAVAH.

Želim izvedeti za naslov svojih dveh bratrancev ŽANA in FRANKA JURŠIČ. Doma sta iz Dolca pri Novem mestu. Pred dvema letoma sta se nahajala eden v Clevelandu, O., in drugi pa v okolici Pittsburgha, Pa. Prosim ju, da se oglašita svoji sestrični Mariji, Starič, rojeni Lajk v Zajčjem vrhu. Nadalje bi tudi rada izvedela za naslov JOSIPA CETEL, ki se nahaja nekje v okolici Sheboygana, Wis. Pri meni ima pismo iz starega kraja. — Mrs. Mary Starič, 481 Virginia St., Milwaukee, Wis. (16-18—10)

NAZNANILO.

Članom S. D. P. in P. Družbe se temptom naznanja, da postaja št. 14 S. D. P. in P. Družbe v Johnstownu, Pa., častno odstopi od S. D. P. in P. Družbe v Madisonu, Pa. Vzrok je, ker se je v Johnstownu, Pa., ustanovilo novo Bratsko Samostojno Podporno Društvo Moxham in je za nas najlepša ugodnost, da se pridružimo temu društvu. Pri zadnji seji dne 27. avgusta smo sklenili, da priredimo piknik in čisti dobiček in pa ostanek v blagajni odposljemo v glavni urad S. D. P. in P. Družbe za pomoč vpojojeim družbenim sobratom in zame se zahvalimo za vse ugodnosti, ki jih nam je nudila S. D. P. in P. Družba v Madisonu, Pa. (16-17—10) Odbor št. 14.

PRAV TAKO KOT DA BI BOG POSLAL.

Mrs. L. G. Gill, Raleigh, N. C. je pisala "KOPF'S BABY'S FRIEND Co.", izdelovalcem tega čudovitega zdravila, ki je blagovano od toliko tisoč mater, sledeče pismo:

Dragi gospod: — Z veseljem vam pošljem sliko mojega otroka. Starejši je star pet let, drugi pa dve leti. Jaz sem rabila "KOPF'S" prijatelja otrok, skozi več let in ga ne morem preživeti, ker nikdar nisem imela nobenih težav pri otrocih, ko so dobivali zobe. Reči moram, da je bilo to meni od Boga poslano. Nikdar ni odpovedalo pri otroku, ki je bil čemer in je pomagalo, da se je odločil.

Mrs. L. G. Gill, Raleigh, N. C.

"KOPF'S" the "BABY'S FRIEND" bolje zdravilo za otroke, ki so zaprti ali napihnjeni. Tudi je dobro zoper krče, drisko, ako so utrjeni, ne morejo spati in pri dohajanju zob. Kupi se ga lahko v vsaki lekarni v steklenicah po 25 ali 50 centov, toda ako ga ne dobiš tam, kjer ste, potem pošljite KOPF'S BABY'S FRIEND COMPANY, YORK, PA. Priložite papirnati dolar in z obratno pošto boste prejeli dve steklenici po 50 centov.

Frank Petkovšek

Javni notar (Notary Public)

718-720 MARKET STREET WASHINGTON, ILL.

PRODAJA fina vina, izvrstne smotke, patentirane zdravila.

PRODAJA vožne listke vseh prekomorskih črt.

POŠILJA denar v stari kraj samovoljno in pošteno.

UPRAVLJA vae v notarski posel spara joča dela.

Kaj pravijo pisatelj, učenjaki in državljani o knjigi Berta pl. Sattnerja.

"Doli z orožjem!"

Lev Nikolačević Tolstoj je pisal: Knjigo sem s velikim užitek prebral in v njej našel veliko koristnega. Ta knjiga nelo vpliva na človeka in obsega nebroj lepih misli.

Friedrich pl. Bodenstedt: Odkar je umrla madama Staal ni bilo na svetu tako slavne pisateljice kot je Sattnerjeva.

Prof. dr. A. Dedel: "Doli s orožjem" je pravo ogledalo sodanja za časa. Ko človek prečita to knjigo, mora osebno pomisliti, da se bližajo človeštvu boljše časi. Kratkotrajno: nelo dobra knjiga.

Dr. J. J. Jakobovnik: To knjigo bi človek najraje poljubiti v dno srca me je pretreslo, ko sem jo bral.

Stajeraki pisatelj Peter Rossegger piše: Sedaj sem s sekou gondo pri Grieglach in sem bral knjigo s naslovom "Doli s orožjem!" Prebral sem jo dva dneva neprenehoma in sedaj lahko rečem, da sta ta dva dneva nekaj posebnega v mojem življenju. Ko sem jo prebral, sem sazelel, da bi se prestavilo knjigo v vse kulturne jezike, da bi jo imela vsaka knjigarna, da bi jo tudi v solah ne smelo manjkati. Na svetu so družbe, ki razširjajo Sveto Pismo. Ali bi se ne moglo ustanoviti družbo, ki bi razširjala te knjige?

Henrik Hart: — To je najboljši očarljiva knjiga, kar sem jiti kdaj bral —

C. Neumann Nefer: — To je najboljša knjiga, kar so jiti kdaj ali ljudje, ki se borijo za svetovni mir.

Hans Land (na shodu, katerega je imel leta 1890 v Berlinu): Ne bom alavil knjige, samo imenoval jo bom. Vskemtu jo bom posodil. Naj bi tudi ta knjiga našla svoje apostole, ki bi ji šlo kriševet in učili vse narode.

Financijski minister Dunajski je rekel v nekem svojem govoru v poslanski zbornici: Sedaj je bila pred kratkim v posebnih knjigi opisana ta pretresljiv načrt vojna. Knjige ni napisal noben vojaški strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta tenka Berta pl. Sattnerjeva. Prosim vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navduševal na vojno, če bo prebral to knjigo.

CENA 50 CENTOV.

Slovenic Publishing Co.

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

MODERNO UREJENA TISKARNA GLAS NARODA

VSAKOVRSNE TISKOVINE

IZVRŠUJE PO NIZKIH

CENAH.

DELO OKUSNO.

IZVRŠUJE PREVODE V DRUGE JEZIKE.

UNIJSKO ORGANIZIRA

CENOST 80:

DRUŠTVNA PRAVILA, OKROŽNICE — PAMFLETE, CENIKI I T. D.

VSA NAROČILA POSLJITE NA:

Slovenic Publishing Co.

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

EDINI SLOVENSKI JAVNI NOTAR

(Notary Public)

GREATER-NEW YORKU

ANTON BURGAR

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

IZDELUJE IN PRESKRBUJE

• skovrstna pooblastila, vojaške prošnje in daje potrebne asavete v vseh vojaških zadevah. Rojakom, ki žele dobiti ameriški državljanski papir, daje potrebne informacije glede datuma iskanja ali imena parnika. Ohranite se zaupno na njega, kjer boste točno in solidno posredovali.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Telefon: Bell 111 Hiland.

P. & A. 561 X East.

Ignatz Podvasnik,

6325—27 STATION ST., E. E. PITTSBURGH, PA.

(Nasproti East Liberty postaje.)

Prodajam na debelo domače in importirane pijače; dropovico, slivovico in razne druge likerje; razna piva. Dovažam na dom; pismena naročila točno izvršujem. O moji postrežbi se lahko prepričate pri mojih odjemalcih. Rojakom se toplo priporočam.

SVOJI K SVOJIM!